

PISPALALAINEN

2019/1

Kaikkien Pispalalaisten olohuone.

TIETOVISAT
ke klo 19.07

HUUTOVISAT
la klo 15.00

www.kujakolli.fi

LIVEMUSAA
VIIKON-
LOPPUISIN

Kurkkaa lisää
facebookista.

Soitinyhtyeistä ja hyvästä tunnelmasta pitäville ihmisille.
Tahmelan viertotie 2, p. 222 3353, ma-pe 15-02, la-su 12-02

PISPALALAINEN

1 • 2019

Päätoimittaja

Katja Wallenius
katja.a.wallenius@gmail.com

Taitto

Alper Sevgör
www.sevgor.com

Mainosmyynti

Samppa
pispalalainen@gmail.com

Painopaikka

PunaMusta Oy

Painosmäärä

4500

Kustantaja

Pispalan Asukasyhdistys ry
pispalanasukas@gmail.com

Jakelu

Pispalalainen jaetaan kotitalouksiin Suur-Pispalan alueella: Ylä- ja Ala-Pispalassa, Tahmelassa, Hyhkyssä ja Santa-lahdessa.

Pispalalainen verkossa

www.pispala.fi/pispalalainen

Keskustellaan lisää Pispalan asukasyhdistyksen facebook sivulla.

Kansikuva: Maria Salangina

Kevät keikkuen tulevi, suvi suuta vääristellen. Niin se kevät tuli myös tänä vuonna. Hieman hoiperellen, elämännälkäisenä. Kevyesti keikahdellen, ojanpohjalta vauhtia ottaen, Pispalalainenkin tupsahti painosta luettavaksemme. Lue koko lehti kerralla, aivan kuin ahmisit rasiallisen kesän mansikoita. Tai säästele pieniin osiin, nauti kuin luonnon puhkeamisesta: ensin sinivuokot, sitten valkovuokot, juhannukseen mennessä sireenit.

Pispalan Karnevaalit kolkuttavat ovella, luvassa on rentoa menoa, kuten aikaisempinakin vuosina. Aivan mahtavaa oli saada mukaan värikäs ja eloisa Samba Roseira, joka tanssii matkan Tahmelan Huvilalta Karnevaalipuistoon ja takaisin. Karnevaalissa on aivan täpinöissään ja huiskii tahtia tanssijoille. Lähtö Huvilalta klo 12, ole ajoissa paikalla!

Samaan aikaan tapahtuu myös Puistolavalla, missä juhlistetaan Tahmelan Vesän satavuotista matkaa urheilukentillä. Perinteinen FC Kujakolli vastaan FC Pulterierit-jalkapallopele pelataan Tahmelan kentällä klo 12.

Lasten Karnevaalit ottavat varaslähdön Karnevaalipuistossa lapsille suunnatun ohjelman alkaessa Karnevaalipuistossa klo 11. Saippuakuplia, keppihevostelua ja Leku Leijona. PalloPelle puolestaan hauskuuttaa lapsia ja miksei vanhempiakin Kurpitsatalolla iltapäivällä.

Nälkäisille helpotusta löytyy Karnevaalikeittiöltä tai Huvilan Karnevaalikalhvilalta. Kulttuurinälkäisille järjestetään Kulttuurikävely klo 15, lähtö Ylä-Voimalta ja Rantahuvilat Pyynikiltä Tahmelan näytelmä on avoinna koko päivän Huvilalla, siellä on myös mahdollisuus osallistua opastetulle kierrokselle klo 15 alkaen.

Johannes Vihannes, Kot-kat, Holmala ja Kisslifters – mitä yhteistä voikaa olla näillä nimillä? Kaikkia näitä ja monia muita musiikillisia virtuoosia on mahdollisuus kuulla Puistolavalla, Vastavirta-klubilla, Yläkerrassa tai Kujakolliissa karnevaalipäivänä. Tule kuulolle!

Nämä ja paljon muuta mukavaa on luvassa 18.5. pidettävillä Pispalan Karnevaaleilla. Koko ohjelman voit lukea tämän lehden keskiaukeamalta. Vedä siis reteet kesävermeet päälle, suuntaa Pispalan Karnevaaleille ja tanssaitele itsesi kesätuulelle. Minäkin olen siellä, koko Pispala on siellä, ole siis sinäkin!

VASTAVIRTA~KLUBI

**AVOINNA
VIIKONLOPPUISIN
04.00 ASTI !**

Terassi Pub Yläkerta:

Tietokilpailu joka tiistai klo 21.30

Bingo joka keskiviikko klo 21.30

Bänditiedot: www.vastavirta.net

www.vastavirta.net | Pispalan valtatie 39 | Tampere

Kiinnostaisiko sinua olla mukana tekemässä Pispalalaista?

Olisitko tehokas myyntitykki ja hankkisit ilmoituksia?

Kirjoittajia tarvitaan aina ja näyttävät kuvat tekevät lehdestä hienon.

Hakusessa on myös tehokas toimitussihteeri, joka pitää langat käsissään ja varmistaa lehden valmistumisen ajallaan.

Painettu lehti ei ole valmis, ennen kuin se on jaettu. Nopsajalkaiset kunnonkohottajat voivat ilmoittautua jakelutehtäviin.

Seuraava lehti ilmestyy joulun alla, ota yhteyttä pispalalainen@gmail.com

TAHMELAN HUVILA

Kulttuuria, ruokaa ja huvilaelämää

Pyhjärvenrannan viimeisiin huviloihin lukeutuva Tahmelan Huvila (entinen ns. A-Killan talo) on saanut uuden elämän, kun pienoisen kädenväännön jälkeen talon vuokrauksesta päästiin sopimukseen.

Tampereen kaupunki vuokrasi Tahmelan Huvilan kolmeksi vuodeksi 1.2.2019 alkaen Pirkanmaan rakennuskulttuuriyhdistykselle (Piiru) yhteisö- ja kulttuuritalopilotiksi. Uusi yhteisö- ja kulttuurikeskus edistää rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyviä palveluita sekä muita kulttuuripalveluita niin tamperealaisille kuin alueella vieraileville ulkopaikkakuntalaisille. Mukana ensimmäisessä vaiheessa ovat Pirkanmaan rakennuskulttuuriyhdistyksen lisäksi Pispalan Kirjastoyhdistys, Mahdollisuuksien Tila, Suomen Varjoteatteri-yhdistys, kuvittaja Saara Vallineva, aktiivi Janne Salo ja Kulttuurikahvila Domingo. Huvila on sisustettu toiminnan julkistuksen jälkeen saaduista tavaralahjoituksista.

Huvilan kirjasto ja galleria kulttuurinnälkäisille

Huvilassa sijaitsee myös Pispalan kirjaston sivutoimipiste. Liki

1000 teosta on niin paikan päällä luettavissa kuin mukaan lainattavissa. Pispalan kirjaston sivupisteen avajaisia vietetään touko-kuussa ja luvassa on myöhemmin erilaisia tapahtumailtoja.

Huvilan gallerian näyttelytoiminta koostuu kahdesta samanaikaisesti pyörivästä näyttelystä. Pysyväisnäyttelynä on arkistokuvista koottu Rantahuvilat Pyynikiltä Tahmelaan- valokuvanäyttely, jossa myös Tahmelan Huvilan omaa yli 120-vuotista historiaa esitellään entisine asukkaineen ja yhteisöineen. Vierailevien taiteilijoiden näyttely sijaitsee Huvilan isossa salissa. Ensimmäisenä vuorossa on kuvataiteilija Ulla Pohjolan taide-
näyttely. Toukokuun loppupuolella vuorossa ovat lasitaiteilijat Jouni Kopsa ja Mirva Vierikko, juhannuksesta alkaen elokuvaohjaaja ja käsikirjoittaja Johanna Vuoksenmaa. Elokuu tuo tullessaan kuvataiteilija Hilla Hauta-

sen teokset, syyskuun lopulla kuvataiteilijat Marita Lappalainen saa taiteelleen tilaa ja Sanni Weckman osana Maailmantango-festivaalin nykyaideohjelmistoa.

Herkkusuille purtavaa Kahvila Huvilasta

Kahvila Huvilasta saa pientä suolaista ja makeaa kahvin tai teen kera, sekä toukokuusta lähtien keittolounas. Kahvion keittäminen on varattavissa myös pop up-kahvila- ja ravintolatoimintaan. Kahvilan tuotto menee Huvilan ylläpitokuluihin. Huvilalla järjestetään kansainvälisiä ruokata-
pahtumia, jolloin pop up-ko-
kit saapuvat loihtimaan makuja maailmalta. Huvilassa järjestetään myös sunnuntaisin taide-
runssi rauhallisen sunnuntain ystäville.

Kaikille avointa toimintaa

Huvilalla järjestetään erilaisia tapahtumia, joita kutsumme tamperelaiset yhdistykset, yritykset kuin vapaaehtoisetkin ideoimaan ja järjestämään. Pääperiaatteena ovat kaikille avoimet tilaisuudet, lapsiystävällisyys sekä soveltuvuus vanhan huvilan henkeen. Kuukausittain Huvilalla järjestetään mm. musailtoja. Mahdollisuuksien Huvilan yhteisötaidekoulu järjestää monitaiteellisia työpajoja kaiken ikäisille. Tilamme ovat tapauskohtaisesti neuvoteltavissa myös pienimuotoisiin yksityistilaisuuksiin. Huvilan saunaa lämmitetään tilaus-
saunana.

Teksti: Heidi Huhtamella

Kuvat: Maria Salangina

Tahmelan Huvila Uramonkatu 9
Ma-la klo 11-18

-Kahvila, kirjasto ja näyttely
Sunnuntaisin klo 11-19

-Kahvila Domingo
brunssi, kahvila, sauna
Facebook: Tahmelan Huvila
info@piiru.fi

PISPALALAINEN JOUNI KOPSA

Kun kuulet jonkun tekävän lasitöitä, tulee usein ensimmäisenä mieleen jokaisesta kodista ja myyjäisistä löytyvät siloiset enkelit, linnut ja perhoset. Pispalalaisen lasitaiteilija Jouni Kopsan rosoiset työt ovat elämänmakuisia ja kertovat tarinoita.

Jouni Kopsa syntyi Vesilahdella, mutta vietti lapsuutensa Tampereen Ruskossa, viisilapsisen pienviljelijäperheen poikana. Kun pikkupoika pyysi isältään leluja, sai hän käteensä kirveen, puukon ja sahan. Näillä välineillä kehittyivät kädentaidot, joita hän myöhemmin elämässään on tarvinnut metalli- ja kirvesmiehentyöissä. Lapsuuden leikkikalut lienevät olleet syynä myös nykyiseen, rouheaan tapaan tehdä taidetta. Nuorena miehenä Kopsa aloitti taiteilun puuveistoksilla, piirtämällä ja öljyvälimaalauksilla, joissa aiheina olivat myös Pispalan katumaisemat. Kun hän sittemmin sai kosketuksen lasiin ja lyijyyn, oli se menoa. Niin vaihtui notkea öljyväri kovaan ja jäykkään lasiin.

Kohti taivasta kohoavat lasityöt

Kopsan ehkä eniten katsellut kädenjäljet löytyvät Tampereen tuomiokirkosta. Kirkko peruskorjattiin vuosina 2005-2007, urakassa Jounin tehtävänä oli konservoida kaksi Hugo Simbergin lyijylasiteosta: Pyhän hengen kyyhkynen ja Palava pensas (tunnetaan myös nimellä Elämän puu). Urakkaan kului aikaa Kopsalta ja avustajana toimineelta Niina Salolta yli vuosi. Lyijylasi-

töiden konservointi on monivaiheista työtä: tulee mm. huoltaa puiset kehykset, oikaista pullistuneet ja liimata halkeilleet lasit sekä korjata lyijykiskoissa olevat vauriot. Mainittakoon, että Pyhän hengen kyyhkynen on halkeaisijaltaan kuusi metriä.

Seuraava kunnostustyö on mahdollisesti Kuhmoisten Papinsäären siunauskappelin julkisivun ikkuna, johon Kopsa teki kuntokartoituksen viime syksynä. Ikkunassa on Jaakko Somersalon 11 metriä korkea lasimosaiikki vuodelta 1966, joka odottaa konservointipäätöstä.

Pispalassa parasta on Pispala

Voisiko taitelijalla olla parempaa paikkaa asua kuin Pispala? Ei ainakaan Kopsan mielestä, joka on asunut lähes jokaisella

Pispalan harjun alueella sijaitsevalla kadulla. Ensimmäinen pispalalaisasunto oli Mäkikadulla vuonna 1977 ja nykyinen löytyy Rajaportin saunan pihapiiristä, ”Ompeliantalosta”. Sieltä on ollut mukava tarkastella ja osallistua elämäkumppanin Eevamaijan kanssa saunan pihapiirin tapahtumiin jo viidentoista vuoden ajan. Väliin mahtuu hytinää ja tutinaa niin junaradan varren asunnosta kuin Pispankatu 19:n viidestä eri kämpästä.

Kuuma suhde lasiin

Jotta Kopsa saa lasiin haluamansa rosoisen pinnan, on sitä sulatettava hieman kuumemmassa lämpötilassa kuin mitä Rajaportin saunan löylyt tarjoavat. Materiaali on sulatettava muotoonsa muoteissa 770 – 850 lämpöasteissa. Taiteilijan hämähäkin

muotoisessa auringossa loistaa antiikkilasi elementissään, kuumman oranssinkeltaisena kuin Angolan aurinko vuonna 1985-87, vuosina jolloin Jouni työskenteli silloin maanpaossa olleiden Namibian ja Eteläafrikan pakolaisten leireissä rakennusmiehenä 35 asteen helteessä. Sulatustöissä Jouni käyttää paljon Iittalan romulasia ja muuta kierrätyslasiä. Teoksissa on myös paljon kupari-, messinki- ja pronssielementtejä. Töissä käytettävän lasin ja tinan hinnat ovat melko korkealla tänä päivänä, joten materiaalia ei ole hukattavaksi.

Näyttely Tahmelan Huvilalla

Lasitaiteilija Jouni Kopsan ja kollegansa Mirva Vierikon lasitöitä voit käydä ihastelemassa

”Saatana saapuu Moskovaan”
Käsissä vanhaa, hienoa ja harvinaista neuvostolasia

Tahmelan Huvilalla (Uramonkatu 9) touko-kesäkuussa. Näyttelyn avajaisia vietetään perjantaina 17.5. klo 18 -20. Näyttely on avoinna 25.6. saakka. Kopsa ottaa mielellään vastaan tilauksia, joita lähdetään hiomaan

toimeksiantajan omasta näkökulmasta käsin. Käy tutustumassa www.jounikopsa.com.

Teksti: Katja Wallenius
Kuvat: Maria Salangina

PISPALA BUS

VOITONRIEMUA JA SUURTA DRAAMAA

Pikkubussi 115 on kulkenut tammikuun alusta harjulta Keskustorille, ja moni on löytänyt linjan. Suunnittelempa linjan yhteyteen hauskoja Autoton torstai -tapahtumia. Mutta mitä joukkoliikennelautakunta aikookaan tehdä linjalle, kun siirrymme Ratikan Aikaan vuonna 2021?

Pispalan bussilinjan tarinassa on ollut draamaa kuin parhaassa jännityskertomuksessa! Juonenkäänneet alkoivat jo puolitoista vuotta sitten, kun joukkoliikennelautakunnassa päätettiin linjan 15 liikennöinnin lopettamisesta Pispalanharjulle. Moni meistä pispalalaisista järkyttyi pahan kerran – olihan linja kulkenut ”aina” harjulle. Alkoi sinnikäs taistelu, johon värvättiin etujoukkoihin kaupunginvaltuutettu Aila Dündar-Järvinen. Joukkoliikennelautakunta tarjosi bussimme tilalle harvoin kulkevan linjan 31 Pyynikintorilta harjun alkupäähän. Tähän ei tyydytty, vaan pistettiin toimeksi.

Järjestimme linjamme puolesta mielenilmauksen ja keskustelutilaisuuden, syntyi Pispala Bus -kulttuuribussi-idea, lähetimme sähköposteja joukkoliikennelautakunnan jäsenille sekä laadimme kuusisivuisen esityksen kulttuuriväen allekirjoituksilla valtuutetuille ja pormestarille. Utteran työn ansiosta saimme bussin takaisin harjulle, ja suuri joukko iloisia pispalalaisia osallistui kansanjuhlaan Pispalan koululla alkuvuodesta. Pikkubussi numero 115 on huristellut leppoisasti Harjunpäästä Keskustorille tammikuun alusta. Pispala Bussissa on leppoisaa kylähenkeä, vieruskaverin ja kuljettajan kanssa uskaltaa höpötellä, ja lähtiessä aina kiitetään ja morjenstetaan.

Draaman kaareen kuuluu kuitenkin yllätysmomentti, ja sellainen koettiin huhtikuun alussa. Bussimme tielle tuli töyssy, kun

uusissa linjastosuunnitelmissa vuodelle 2021 bussi 115 oli esitetty kulkemaan vain tunnin välein harjulta Järvensivulle Ratinan kautta. Suunnitelma kuulosti jättömältä. Kuka todella käyttäisi tällaista linjaa? Keskustori ja Laukontori ovat ne olennaisimmat pysähdyspaikat keskustassa. Ja mieluusti yhä toteuttaisimme idean kulttuuribussista, joka kulkisi Muumimuseon kautta Pispalan muumimaisiin maisemiin ja Lauri Viidan jalanjäljille. Vuodesta 2021 eteenpäin määrävin tekijä joukkoliikennettä suunnitteleville virkamiehille on raitiotie, bussilinjat vedetään sen mukaan ja Keskustorin bussiliikennettä vähennetään.

Allekirjoittaneen aamukahvi oli mennä väärään kurkkuun 11.4., kun Aamulehdestä selvisi, että vuoden 2021 linjoista päätävä kokous pidetään samaisena päivänä. Seurasi nopea agitointikierros sähköpostien saattamiseksi valmisteleville virkamiehille ja lautakunnan jäsenille. Mielipiteet ehtivät ajoissa, ja palautetta oli kuulemma tullut paljon. Voimme toistaiseksi huokaista helpotuksesta, sillä linjan 115 kohtalo on päättäjien mietintämyssyissä: ”Lisäksi selvitetään Pispalanharjun ja Järvensivun pikkubussiliikenteen järjestämisen ja mahdollisuus toteuttaa reitti 115 lähempänä Keskustoria ja sen risteämismahdollisuuksia raitiotielinjaan.” (Aamulehti 12.4.)

Olemme todella kiitollisia ja iloisia, että linja 115 on pidetty mukana tulevaisuuden linjas-

tosuunnitelmissa, mutta ehdoton tavoitteemme on säilyttää yhteys Keskustorille ja puolen tunnin vuoroväli. Aila Dündar-Järvinen on tehnyt jo useita kuukausia sitten bussilinjamme puolesta valtuustoaloitteen, mutta sitä ei ole vielä kuullut käsitteilyyn. Aloitteen kautta saisimme asiaamme eteenpäin. Aiomme joka tapauksessa laatia päättäjille myös oman esityksen, jossa perustelemme Keskustori-yhteyden tärkeyden sekä vaihdon raitikkaan olennaisemmaksi kuin yhteyden runkolinjoihin jostakin keskustan laitamilta.

Me bussiaktiivit olemme odotelleet kevään ja auringon saapumista ja ideoineet Autoton torstai -tapahtumaa. Alkukesästä järjestämme ensimmäisen Autottoman torstain, joka tuo bussilinjamme yhteyteen pop up -kulttuurielämyksiä: musiikkia, runoutta, historiaopastusta, pullakahveja ja muuta mukavaa. Tarkkaile somea ja tienvarsien julisteita tarkemmasta ajankohdasta touko–kesäkuussa! Autottoman torstain tarkoitus on kannustaa positiivisella tavalla kaikkia bussin käyttöön sekä saada lisää huomiota Pispala Bussille.

Me pispalalaiset voimme olla aidosti ylpeitä bussistamme: se körttelee maailman korkeimmalle soraharjulle omintakeisen kulttuurin ja taiteen lähteille. Kyllä tätä kehtaa muillekin esitellä!

Katja Villemonteix

paljasjalkainen pispalalainen,
Pispala Bus -aktiivi

- Länsilinjoiden pikkubussi 115 kulkee Pispalanharjun kääntöpaikalta Keskustorille ja takaisin puolen tunnin välein maanantaista lauantaihin.
- Istumapaikkoja on 10 + neljä kääntöistuinta. Bussiin mahtuu hyvin lastenvaunut.
- Käytä Pispala Bussia, niin se kulkee jatkossakin meille kaikille! ☺
- Seuraa Pispala Bussia Instagramissa ja Facebookissa!
- Postaa omia hauskoja matkakokemuksia ja reitin varren maisemia someen tagillä #pispalabus
- Instagramia ja Facebookia päivittävät kaksi Katjaa: allekirjoittanut ja Wallenius.
- Autoton torstai tuo mukavia pop up -tapahtumia linjan 115 yhteyteen ensimmäisen kerran alkukesästä.

ERKKI

MIES NIMENSÄ TAKANA

Talvi on taas selätetty. Vuosi taitaa olla jossain 1960-luvun tienoilla. Pispalan uittoyhdistyksen talolla lämpenee keitto ja kahvi. Keväisessä ilmassa viiptylee tuoreen kahvin- ja myös leivoksienkin - tuoksu ja mittarin lukematkin kipuavat kahteenkymmeneen asteeseen.

Vaikka tukinuiton tulevaisuudesta onkin jo aloitettu keskusteluja, on tunnelma uittoyhdistyksen talolla varsin lämminhenkinen ja hyväntuulinen. On nimittäin Erkin nimipäivä ja Raution Erkin jo perinteeksi muodostunut keitto- ja kahvitarjoilu uittotalolla on taas herännyt vuosiuniltaan.

Sirenin saunalla lämmitellään jo kiuasta ja Erkki itse on uittoyhdistyksellä tarjoamassa kahvia ja keittoa. Paikalle on kokoontunut pitkänmatkalaisia, uittotyöläisiä ja Pispalan väkeä. Karskit uittotyöläiset murahtelevat kippojen äärestä toisilleen kauniimman sukupuolen aika ajoin ryöstäessä heidän huomionsa. Eräät lapset pelailevat tenniksen tapaistansa hieman äänekkäämmin, vaan tällä kertaa ei Erkki ärähdä lapsille. Olkoot välillä lapsetkin lapsia.

Uittomiesten joukosta näkee arvostuksen Erkkiä kohden. Vaikka mies onkin vaativa ja säntillinen, niin hän on reilu ja oikeamielinen työntekijöitä kohtaan. Pari nuorempaa kaveria on saanut myös paikan asua Erkin luona -

samalla Erkki voi opastaa näitä nuoria raittiuden ja hyvien tapojen ääreen.

Vaan niinkuin kaikki päivät, alkaa ilta hiipimään paikalle ja päivä väistymään. Pispalan puutalot lepäävät iltahämyssään ja Erkki jää hymyilemään päivänsä päätteeksi. Hyvää tekevän tie on autuas kulkea. Aamun koittaessa, eletään vuotta 2019 ja on jälleen Erkin nimipäivä, 18.5. Puinen Pispala lepää ajan hämyssä. Erkistä, niin, hänestä aika jätti jo 1995, vaan muisto hänestä elää. Ja jotain muutakin, nimittäin Uittoyhdistyksen entisellä hirsitalolla, rakennuskulttuurikeskus Piirun tiloissa, lämpenee kahvi ja tarjolla on myös leivonnaista, sillä Piirun väki on ottanut Erkin

perinteen uudelleen käyttöön.

Sekä talo, että Piirun väki toivottaa kaikki kävijät tervetulleeksi muistelemaan Pispalan historiaa, tutustumaan juuri avattuun Tukkitiet ja tunnelit; uiton aika Pispalassa -näyttelyyn tai sitten vaikkapa kyselemään perinnerakentamisen -ja rakennusentisöinnin tiimoilta askarruttavia asioita.

Aika on sulkenut syliinsä kumpaisenkin, sekä menneen että tulevan. Uittoyhdistyksen talon hirsirakenne muistaa tuon kaiken. Ja eräs lapsi kysyykin siltä, mitä se muistaa. Ehkä lapsi saa vastauksensa, ehkäpä.

Teksti: Antti Kyrö

50v

MAAILMAN AINOA AITO PISPALALAISRAVINTOLA!

50v

PISPALAN-PULTERI

AVOINNA
MA-TO 11-00
PE 11-02
LA 12-02
SU 12-00

KEITTIÖ AVOIN
MA-TO 11-21
PE 11-22
LA 12-22
SU 12-19

A-OIKEUDET

RUOKA-ANNOKSIA
Lohta
Lihapullat
Silakkapihvit
Maksaa kermakastikkeessa
Vuohenjuustobroileri
Superpihvi maun mukaan
Hampurilaisannoksia
Kasvisannoksia
Pikkuannoksia
JUOTAVAA

VUODESTA 1968

Pispalan valtatie 23 * puh. 050-452 3465 * www.pispalanpulteri.fi

KMarket

TAHMELA

NOLOKLUBI

Istumme siellä, missä Vastavirran Yläkerrassa tapahtuvat Noloklubit suunnitellaan, eli Reetta Eerolan olohuoneessa Epilässä. Muistellemme aurinkoista päivää Tahmelan rannassa, kun Reetta haaveilee Noloklubista ja Lyli (Meri Cengiz) sanoo taikasanat: Ruvetaan hommiin! Mistä tämä klubi sai alkunsa? -Ehkä halusin paikan, jossa kuka vain saisi tulla näkyväksi ilman laatuvaatimuksia, Reetta vastaa. -No se just saatiin aikaan, nauraa Lyli. Noloklubin rakenne koostuu jäänrikkojaksi suunnitellusta Reetta ja Lyli Showsta, muutamasta ennalta sovitusta kutsuvieraasta, openstagesta ja loppuillan bändistä. Reetta ja Lyli Show elää myös itsenäistä elämää klubin ulkopuolella. Kutsuvieraina esiintynyt mm. Hämylin Eroottisesti patoutuneen miehen muistelmat, monologeja, Joel Nurminen runoja, Matti Haaponien romulla tehtyä musiikkia.

Hyppää stagelle, jäädy ja tule uudestaan

Openstagelle taas voi hypätä lennosta yleisön joukosta, sillä lava vapautuu kaikelle esiintyvälle taiteelle. Jotkut kertovat nolon muiston tai syvällisen ajatuksen. -Meitä saa kyllä pyytää tueksi tai apuvälineeksi. Muussa tapauksessa seurataan jännityksellä vierestä, Reetta muistuttaa. Noloklubivol2:lla Reetta päätyikin suomentamaan lennosta hyytelö salaattiohjeita, esiintyjän itse lu-

kiessa niitä englanniksi kummimusiikin tahdissa. -Se esitys oli jotain ennennäkemätöntä! naurahdamme muistikuvalle. Klubi ei pyri nimestään huolimatta vetämään puoleensa vain noloja esityksiä. Lavalla on nähty sekaisin ensikerran jännitystä ja ammattitaitoa. Tuntuu mukavalta, että ensikertalaiset ja konkarit vaihtavat lavalla lennosta paikkaa, Lyli tokaisee ja Reetta nyökkäilee vieressä: Mieleltöntä seurata vierestä, kun ihminen nousee lavalle ja jäätyy, eikä läh-

de pois! Tulee seuraavalle klubille ja tekee saman uudestaan. Missä saa nähdä sellaista? Ja kaikki kannustaa, eikä mitään vaivaantunutta tunnelmaa.

Vaikka vedämme illat jättimäisen pilke silmäkulmissamme ja harjoittelemme julkisesti päät alaspäin twerkkausta, klubin sielun otamme vakavasti. -Se on ihan paskaa, että ihmiset nos-

tavat itseään ylös mollaamalla muita. Pitäisi heti osata soittaa hyvin ja olla valmis ihminen. Mikä siinäkin on, että mua hävettää olla vaikka innostunut? Reetta pohtii. - Meidän kulttuuri kantaa pitkät juuret tunteiden hissittelulle. Opeteltavaa riittää. Mulla olisi vähän töitä noissa herkissä tunteissa, Lyli miettii. -Ensimmäinen esiintyjä openstageella seiso i violetissa haalarissa lukien puhelimestaan runojaan ja hennosti tärisi, itki vähän. Me tehdään ehkä itsestämme vitsi, mutta se oli rohkeutta!

Syvää ystävyyttä

Noloklubin kautta myös ystävyystyimme syvemmin. -Lyli, oot kuin pyörremyrsky. Kaikki katsovat, että mitä sää sählää, mutta pieret perääsi vain järjestystä. Sulla on käsittämätön kyky nähdä ihmisissä hyvää. Musta tuntuu aina, että oon mahtava, kun oon sun seurassa. - Byhyy, Reetta sun kanssa toteuttaa kaikki hulluimmatkin ideat. Oot niin peloton ja ainut, jonka ruoka suussa puhuminen on suloista. Meidän yhteistyö on niin draamatonta ja kaikki vaan klikkaa.” -Tiedoks sitten kaikille, että vaikka me tässä ny nössöillään, ei sinne Noloklupille tartte vaan itkeen tulla. Että saa sinne tulla ihan hauskaaki pitämään. Ja kiitti Säterin Matti, kun miksaat niin hyvin. Ja Maria Mattila ja Kalevi Suopursu kiitti kans, kun elätte, Reetta kiittelee lopuksi.

Teksti ja kuva: Lyli ja Reetta

UIITTOTUNNELIT

Kuvat: Vapriikin kuva-arkisto

Vapriikin kuva-arkisto 1940-luku

Ensimmäisestä uiittotunnelista ohjataan tukkeja Pyhäjärveen. Taustalla Pispalan kirkko.

Kauko Sihlman, Vapriikin kuva-arkisto 1960-luvun alku

Ensimmäisen uiittotunnelin eteläpuoleinen suuaukko.

Reijo Alhovuori, Vapriikin kuva-arkisto v. 1968

Nippu-uiittotunnelin koekäyttö 1968.

UIITTOTUNNELIT

Pirkanmaan metsävarat ovat pitkään olleet tärkeitä puunjalostusteollisuudelle. Vesistöissämme uitettiin tukkeja jo 1800-luvun puolivälissä. Koska uitto Tammerkoskessa häyttasi voima- tuotantoa ja muita koskioikeuksien omistajien intressejä, tuli tarve kehittää muita ratkaisuja puutavaran siirtämiseksi Näsijärvestä Pyhäjärveen ja edelleen Kokemäenjokea pitkin Porin seudulle.

Vuonna 1863 valmistui Pispalan kannaksen kapeimmalle kohdalle Porin Höyrysahayhtiön Punainen Tukkitie. Aluksi tukit vedettiin ylös harjulle, nykyisen kirkon viereen, hevosvetoisesti. Pyhäjärven puolelle ne laskettiin puurakenteista ränniä pitkin.

Vuonna 1872 Poriin perustettu kilpailija Reposaaren höyrysaha-yhtiö rakennutti oman tukkitiensä vuonna 1873, Harmaan Tukkitien.

Myös Pihlavaan sahan perustanut A. Ahlström suunnitteli omaa tukkitietä. Ahlström vaikutti vahvasti Tampereelta Poriin rakennettavan rautatiehankkeen toteuttamiseen 1800-luvun lopulla. Rautatien valmistuminen 1893 ratkaisi- kin heidän kuljetustarpeet.

Pispalan tukкитеistä kerrotaan tarkemmin Pispalan valtatie 59-61 kohdalla (Pispalan kirkkoa vastapäätä) olevassa infotaulussa.

ENSIMMÄINEN UIITTOTUNNELI

Vuonna 1916 ja jo aiemminkin oli ehdotettu tunnelia palvelemaan uittoa. Asia ei kuitenkaan edennyt. Vuosikymmenten saatossa oli tehty useita suunnitelmia ja aloitteita sekä uiton järjestämisestä Tammerkosken kautta, että Pispalanharjun läpi tai yli. Eri oikeusasteissa oli käsitelty hankkeita kohdanneita valituksia ja riitoja.

Vihdoin 1929 maaherra vahvisti tunnelisuunnitelman ja tässä opastaulun alapuolella näkyvän pienemmän uiittotunnelin rakentaminen alkoi. Tampereen kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt rahatoimilautakunnan esityksen jossa kaupunki osallistuu kustannuksiin. Tunneli valmistui 1930 ja oli käytössä vuoteen 1967. Se toimi sodan aikana myös pispalalaisten pommisuojaana.

NIPPU-UIITTOTUNNELI

1950-luvulla Näsijärvellä siirryttiin nippu-uittoon. Metsähallitus ja Kokemäenjoen Uitto-

yhdistys (perustettu 1873) tekivät 1950-luvun lopulla suunnitelman nippu-uiton toteuttamiseksi koko Kokemäenjoen reitille.

Hanke viivästyi. Metsähallituksen rakennuttamaa tunnelia alettiin rakentaa kesällä 1966 ja se valmistui kesällä 1968 vanhan tunnelin viereen. Uuden tunnelin leveys oli 5,5 m ja pituus 304 m.

Niput uitettiin Näsijärveltä tunnelia pitkin Pyhäjärven suuntaan. Tunnelin jälkeen nippu nostettiin kiskoilla kulkevaan siirtovaunuun. Vaunu siirsi niput Pyhäjärveen. Vaunuja oli kaksi. Ylöspäin tuleva tyhjä vaunu kohtasi alaspäin tulevan täyden vaunun radan ohituspaikassa.

Koeuitto tehtiin syyskuussa 1968. Se toimi. Sille ei kuitenkaan enää ollut käyttöä koska tukkuljetukset oli alettu hoitaa pääsääntöisesti autokuljetuksin. Tunneli jäi vuosikymmeniksi käyttämättömäksi ”hukkaputkeksi”.

WIVI LÖNNIN SUUNNITTELEMA KIRKKO

Nippu-uiittotunneli tehtiin arkkitehti Wivi Lönnin suunnitteleman ja 1908 valmistuneen Pispalan kirkon alle. Rakennusaikainen maan sortuma aiheutti kirkossa tulipalon jonka jälkeen

turmeltunut kirkko purettiin. Uittotunnelin katossa on nyt merkintä tuhoutuneen kirkon kohdalle. Palaneen kirkon kohdalla on puistikossa Pispalan valtatie 32:ssä muistomerkki.

TUNNELI TÄNÄÄN

Nyt 50 vuotta myöhemmin tunnelille on vihdoin löytynyt käyttötarkoitus kevyen liikenteen väylänä, veneiden kuljetusreitinä ja matkailukohteena palveluineen. Tunnelissa on erikoisen akustiikka jota on hyödynnetty mm. musiikkitapahtumissa.

Uittotunnelien ja tukкитеiden sekä uiittoyhdistyksen historia ovat osa metsätalouden pitkää historiaa ja Pispalan paikallishistoriaa. Tukkien kuljetuksen tukikohtana Pispalassa on toiminut 1890-luvulla valmistunut Uittoyhdistyksen talo (Uittajankatu 10).

Se on 2010-luvulla korjattu uuteen käyttöön yleisölle avoimeksi Rakennuskulttuurikeskus Piiruksi, jossa esitellään myös uiton historiaa. Lisätietoa: www.piiru.fi

Vapriikin kuva-arkisto v. 1951

Tukkeja ohjataan ensimmäiseen uiittotunneliin Näsijärven puoleisella rannalla.

**ESKO PEKKANEN:
PISPALAN
UIITTOTUNNELIT,
ESITELMÄ**

**TAMMERKOSKI-
LEHDEN ARTIKKELI
TUKKITIESTÄ**

**AAMULEHDEN JUTTU
UIITTOTUNNELISTA
v. 1978**

**ENGLISH
SUMMARY**

**SAMMANDRAG
PÅ SVENSKA**

Lauantaina 27.4.2019 paljastettiin Pispalan uittotunnelien eteläpäädyssä tiedotustaulu jossa kerrotaan uittotunnelien ja tukкитеiden historiasta.

Tiedotustauluun on liitetty QR-koodien kautta mahdollisuus perehtyä teemaan tarkemmin, sekä tutustumaan englanninkieliseen ja ruotsinkieliseen tiivistelmään.

Tiedotustaulun alareunaan tulee kauden aikana vaihtuvia tiedotteita ajankohtaisista asioista.

MUSTA PISPALA-FESTIVAALI JO VUODESTA 2006

Anarkistisen vastakulttuurifestivaali Musta Pispala järjestetään kolmannentoista kerran heinäkuussa 2019.

Youtubesta löytyy Utis-huoltamon videoreportaasi kolmansilta Musta Pispala -festivaaleilta vuodelta 2008. Kamera esittelee naisille suunnatun graffiti-työpajan tuotoksia. Reportteri mainitsee viikonlopun aikana järjestetyn mielenosoituksen, keikat ja työryhmät. Hirvitalon pihalla istuskelee rennon oloisia ihmisiä, jotka pohdiskelevat millaiseksi maailma on muuttumassa kahdenkymmenen seuraavan vuoden aikana.

Puolet tästä 20 vuodesta on takanapäin. On vuosi 2019 ja olen järjestämässä 13. Musta Pispala -festivaaleja. Maailma on muuttunut, entä Musta Pispala? Videota katsoessa tulee mieleen, että ainakin kävijöiden joukko on muuttunut heterogeenisemmäksi. Ikähaitari on laajentunut, ja nuorimmat kävijät ovat saaneet oman ohjelmansa lapsille suunnatuissa työryhmissä. Vuonna 2008 festivaalikävijän tunnusmerkkeihin kuuluneet rastat ovat harventuneet.

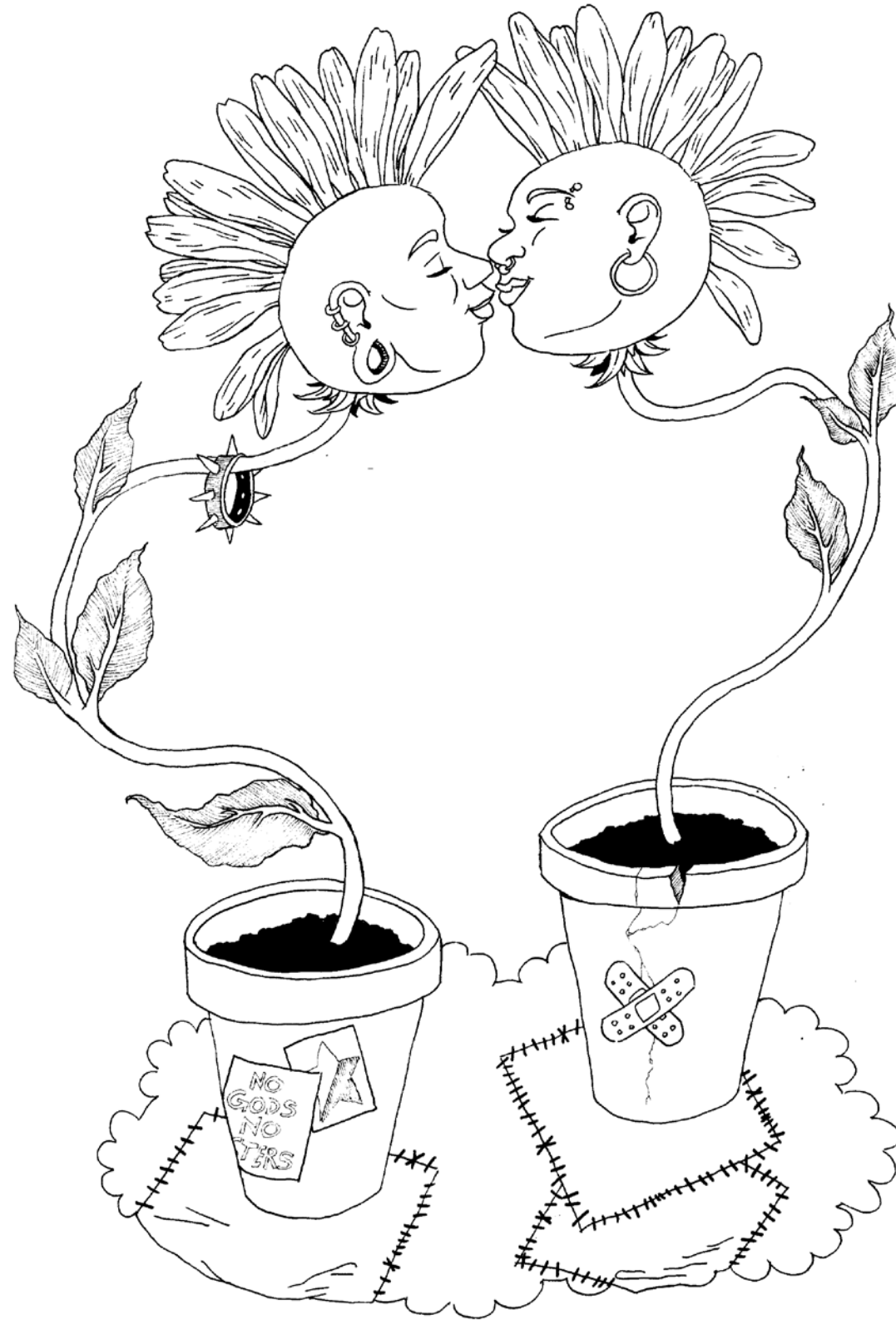
Muuttuuman ydin

Silti Mustan Pispalan ydin on pysynyt melko muuttumattomana. Videolla luetussa kutsutextissä sanotaan: ”Haluamme rohkaista kaikkia ihmisiä järjestäytymään ja taistelemaan kestäväntöntä ja itsetuhoista yhteiskuntaa vas-

taan”. Uskon, että tämänvuotisen festivaalin järjestäjät allekirjoittaisivat saman tavoitteen. Musta Pispala-vastakulttuurifestivaalin ulkoiset muodot ovat pysyneet hyvin samanlaisina: festivaali koostuu mielenosoituksesta, työryhmistä ja keikoista. Näiden lisäksi ovat vakiintuneet vegaaniset yhteisruokailut, elokuvat, runous ja urheilu.

Mustan Pispalan poliittinen luonne on ajanut sen välillä törmäyskurssille järjestysvallan kanssa. Teon propaganda on suuntautunut kivinä poliisiautoja kohti, toisaalta poliisi on pysäyttänyt ja ottanut kiinni festivaalikävijöitä mielivaltaisesti. Mielestäni tapahtumalla on ollut pispalalaisten tuki, ja yhteistyö eri paikallisten toimijoiden kanssa on onnistunut vaihtelevasti. Toivoisin yhteistyön laajentuvan ja syventyvän.

On kiinnostavaa huomata, että jo vuoden 2008 festivaaleilla feministiset arvot olivat esillä ainakin nais erityisen graffitipajan muodossa. Lähestyttävyyttä ja saavutettavuutta on yritetty aktiivisesti parantaa. Siksi on perustettu sisäisen turvallisuuden ryhmä, joka on valmiina sovitteluun kävijöiden konflikteja, tarjoamaan keskusteluapua ja muistutamaan turvallisen tilan periaat-

teista. Minkäänlainen homo- tai transfoobia, rasismi, seksismi tai muuten häiritsevä käytös ei kuulu festivaaleille. Tietenkin anarkististen periaatteiden mukaan viime kädessä kaikki kävijät ovat yhdessä vastuussa festivaaleista, eikä turvaryhmän ajatukseen ole ollenkaan ”festivaalipoliisi”. Lapsiparkkien ja lasten työryhmien on ajateltu parantavan festivaalin saavutettavuutta. Järjestäjän näkökulmasta haaveilen erityisesti esteettömien tilojen käyttöön saamisesta, joihin olisi mahdollista päästä pyörätuolilla.

Musta Pispala 2019

Kesällä 2019 Musta Pispala järjestetään 12.-14.7. Festivaaliohjelma on tekeillä, mutta jo tässä vaiheessa se vaikuttaa todella kiinnostavalta. Aiheet vaihtelevat ympäristökysymyksistä polkupyörälähetysten työtaisteluun. Työryhmät järjestetään la 13.7. Hirvitalo ei ole festivaalin käytössä, joten suurin osa työryhmistä järjestetään harjun toisella puolella. Sunnuntaina 14.7. järjestetään festivaalien päätteeksi koripallo-ottelu viime kesänä aloitetun tavan mukaan.

Musiikki kuuluu Mustaan Pispalaan olennaisena osana. Alotusbileet ovat pitkään keskittyneet räppiin, kun ohjelmatarjonta muuten on ollut enemmän

punk-voittoista. Vanhalla Tikku-tehtaalla järjestetyissä aloitusbileissä olen kuullut ensimmäisen kerran sellaisia artisteja kuin SOFA, Tiia Karoliina ja Pimeä Hedelmä, joista kaksi ensin mainittua ovat murtautuneet laajempaan mainstream-tietoisuuteen, kolmas vain odottaa läpimurtoa. Tämän vuoden keikoista tiedetään, että koti- ja ulkomainen punk raikuu Vastavirtaklubilla perjantai- ja lauantai-iltoina.

Mielestäni on tärkeää olla mukana järjestämässä Mustaa Pispalaa. Se tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden tavata ihmisiä, keskustella ja aloittaa poliittista toimintaa. Se on monelle hengähdysveti kauniin, vehreän Pispalan sydämessä. Se on myös sähköistävä tapahtuma, jossa luodaan tulevaa maailmaa uusine toimintamuotoineen. En tiedä järjestääkö kukaan enää kymmenen vuoden päästä tätä festivaalia, mutta olen täysin varma, että Musta Pispala on ollut mukana muokkaamassa sitä maailmaa, jossa silloin elämme, pienten tulvaksi paisuvien kerrannaisvaikutusten kautta.

Julia Jokisimpukka,
Musta Pispala fest. järjestäjä

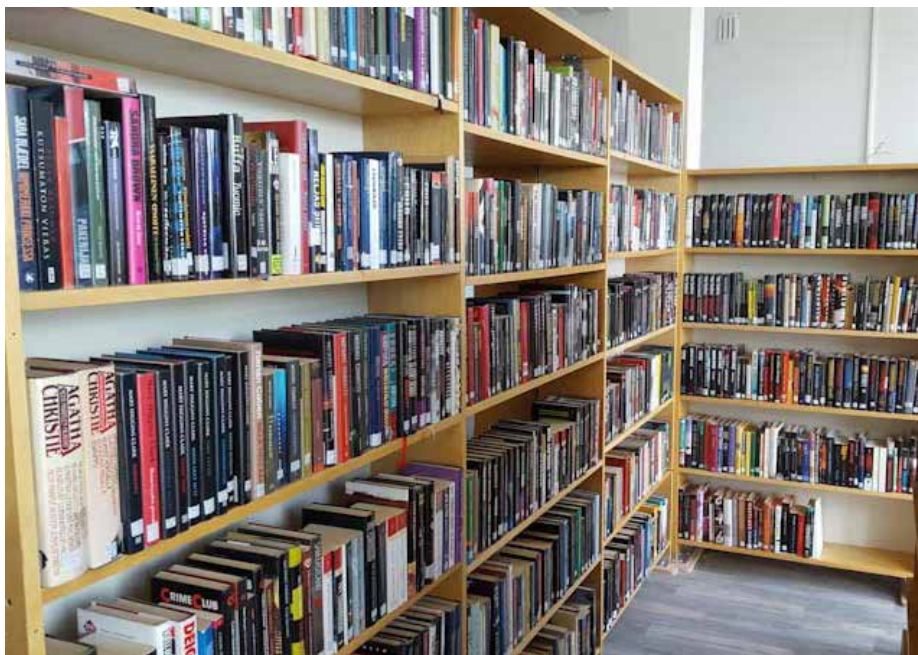
TERVETULOA TEKEMÄÄN HYVIÄ KIRJALÖYTÖJÄ!

Onko elämäsi kirja kadoksissa? Ei hätää, sen voi löytää nyt Pispalan kirjaston kirjakaupasta. Mene siis nettiin ja siellä verkkokirjakauppaan www.antikvaari.fi.

Antikvaari.fi sivustolla on myynnissä enemmän harvinaisuuksia ja siellä on tarjolla laajempi valikoima kuin perinteisillä tavoilla tapahtuvissa kirjamyynneissä. Myyntivalikoimamme on erittäin kattava. Myynnistä löytyy niin lasten- ja nuortenkirjallisuutta, runoutta, kotimaista- ja käännösproosaa kuin dekkareita ja muuta jännityskirjallisuutta sekä elämäkertoja ja muistelmia, harraste-, koulu- ja urheilukirjoja ja mitä erilaisimpien alojen tietokirjoja. Antikvaari.fi on Suomen ylivoimaisesti suurin antikvaaristen kirjojen kauppapaikka. Siellä on myynnissä jo yli miljoona kirjaa. Ostaminen ja tilaaminen on helppoa. Toimitusehdot vaihtelevat kauppiaskohtaisesti, mutta ostaminen on turvallista. Antikvaarissa noudatetaan Kilpailu- ja kuluttajaviraston etämyyntiin sovellettavia säännöksiä.

Myynnissä yli 1700 teosta

Antikvaari.fi osoitteessa tapahtuva myynti kattaa koko maan ja kirjojen myyntivalikoimaa kasvatetaan jatkuvasti. Tällä hetkellä Pispalan Kirjastoyhdistyksen antikvaari.fi sivustolla on kunto- ja valokuvan kera myynnissä yli 1700 teosta ja tavoitteena on, että vuoden 2019 loppuun mennessä määrä on kaksinkertainen.

Postitamme ostetut kirjat tarvittaessa, mutta Pispalan Kirjasto toimii myös noutopisteenä myydylle kirjoille (noudettaessa annamme kaikille kirjoille -10% alennuksen). Kirjasto ei kumminkaan ole myyntikirjojen varasto eli antikvaari.fi myyntikirjoja ei voi ostaa suoraan Pispalan Kirjastolta ilman erillistä yhteydenottoa, koska myyntikirjat sijaitsevat varastolla. Noutamalla postimaksut säästävät ja kirjastosta löytyy aina luettavaa.

Kirjat kiertoon

Pispalan Kirjaston kirjat on saatua lahjoituksina Pispalan alueelta ja kauempaakin. Osa lahjoituksista luetteloidaan kokoelmiin

lainattaviksi, osa myydään kirjaston päivittäisen toiminnan rahoittamiseksi ja osa lahjoitetaan eteenpäin esim. asunnottomille, vankiloihin, päiväkoteihin ja vanhusten palvelutaloihin. Pyrimme siihen, että lahjoitetut kirjat päätyvät niistä kiinnostuneiden ihmisten käsiin, eivätkä kerää unohduksissa pölyä. Verkon lisäksi kirjoja myydään perinteiseen tapaan myyjäisissä ja tapahtumissa.

Teksti: Topi, Samppa ja Mikko
Kuva: Katja Wallenius

MUSIIKKITOTEEMI

Toteemipuoti

- Akustiset kitarat
- Ukulelet
- Kitaranuotit
- Tarvikkeet
- Lahjatavarat
- Levyt

Vieraile verkkokaupassa
kauppa.musiikkitoteemi.fi

Musiikkikoulu

- Kaikenikäisille • Osaavat opettajat
- Mukaan läpi vuoden • Ei pääsykokeita

- ♪ Akustiset kitarat
- ♪ Kitarasäestys
- ♪ Sähkökitara
- ♪ Ukulele
- ♪ Laulu
- ♪ Piano
- ♪ Rummut ja lyömäsoittimet
- ♪ Vekarabändi
- ♪ Muskari

Toimipisteet Tahmelan liikekeskuksessa ja Tampereen keskustassa.

Maksuvälineinä käyvät myös Smartum, ePassi ja eazybreak.

Varaa paikkasi nyt lukuvuodelle 2019-2020
osoitteessa musiikkitoteemi.eepos.fi

www.musiikkitoteemi.fi 🎵 044 5633 949 🎵 info@musiikkitoteemi.fi 🎵 Selininkatu 5, 33240 Tampere

TGF8

TAMPERE GUITAR FESTIVAL
& Competition
3.-9.6.2019

- KONSERTTEJA
- SUOMEN KITARAKILPAILU
- KITARAKURSSEJA JA LUENTOJA
- SHOW & DINNER -TILAISUUKSIA
- MIDNIGHT SUN GUITAR CRUISE KE 5.6.
- AFTER PARTY @ PUB KUJAKOLLI SU 9.6.

15TH
ANNIVERSARY

PISPALALAISTEN UUSI KIRKKO

Aivan kuin koko talo pidättäisi henkeään jonkin tärkeän tapahtuman edellä.

Pilvisenä maanantai-iltana 28. elokuuta vuonna 2017 kävelin pitkin Pispalan seurakuntatalon hiljaisia käytäviä kurkistaen huoneesta toiseen. Kolkko hiljaisuus huutaa korvissa. Kaikkialla on tyhjää ja hiljaista: verhot ovat poissa, kaikki pöydät ja muut kalusteet on kannettu pois, näkyy vain lattialle kertynyt poismuuton pöly ja eteishallissa lähtöään odottavat viimeiset 18 punaista muuttolaatikkoa.

Kävellessäni läpi hiljaisen talon ajattelen kahta viimeistä kiireistä viikkoa, jolloin kuljetusauto toisensa jälkeen on lähtenyt kuljetamaan väistötiloihin irtaimistoa sekä lukuisia jätelavoja, kun loppuun käytetyt huonekalut ovat lähteneet viimeiselle matkalleen.

Jatkan eteishallista kirkkosaliin, josta kaikki kellertävällä kankaalla päällystetyt vanhat kirkonpenkit on kuljettu pois ja kauniit Martti Porthanin urkurentamon Silbermann – urut on paketoitu kokonaan rakennusmuoviin.

Kaunis, rungoltaan vuodelta 1660 peräisin oleva saarnastuoli on irrotettu ja suojattu vanerilevylaatikon sisälle keskelle kirkkosalia. Kirkkotaiteilija Annukka Laineen alttaritriptyykin kolmine tauluineen sekä kirkkosalin takaseinän kookas taulu on kuljettu taidekuljetuksena hyvin suojattuina väistötilaansa.

Pysähdyn saneeraukseen läheneen alttarikaiteen kohdalle ja katson kellotornin seinällä olevaan tyhjään kohtaan, missä kiinnitysruuvien tyhjät reiät ammittavat kolkkoina. Siitä on irrotettu Pispalan kirkon kuuluisa Krusifiksi, tuntemattoman tekijän 1500 -luvulla valmistama, todennäköisesti Pirkantaan vanhin kookas kirkollinen esine. Harjun vanhassa kappelikirkossa 1600-luvulla kirkkokansaa silmäillyt ja satojen vuosien aikana lukuisista vaaroista ja siirroista selvinnyt taidearve odottaa pääsyään uudistettuun kirkkosaliin. Taas kerran Krusifiksi on matkalla.

Viimeiset muuttolaatikat, työ alkaa

Seuraavana aamuna, tiistaina 29. elokuuta 2017 kello 07.15 lähtevät muuttomiehet viemään eteishalliin nostettuja viimeisiä muuttolaatikoita. Miehet poistuvat sisäpihan takaulko-ovesta ja nostan ikkunalasien läpi heille kiitokseksi vasenta kättäni. Juuri samalla hetkellä avautuu Valtatien puoleinen pääovi ja kolme keltakypäräistä rakennusmiestä astuu sisälle portaikkoon. Nostan heille saman tien oikeaa kättäni tervetulon merkiksi. Näin viime tippaan jäi vihoviimeisten tavaroiden lähtö, mutta selvitettiin ja sain luovuttaa kokonaan tyhjän talon ammattirakentajien haltuun.

Ennen Pispalan kirkon ja seurakuntatalon täydellisen saneerausremontin alkua oli tapahtunut paljon. Ensimmäisenä seurakunnallisena kiinteistönä tällä paikalle oli vuonna 1949 valmistunut Pispalan seurakuntatalo ja kirkkoherranvirasto kaupunginarkkitehti Bertel Strömmerin suunnittelemana. Hänen töitään olikin paljon Harjun srk:n alueella – Lamminpään hautausmaan vanha siunauskapelli

li Rauhanportti vuodelta 1940, Lamminpään sankarihaudan muistomerkki v 1947, Epilän seurakuntatalo ja Wivi Lönnin suunnitteleman vanhan Pispalan puukirkon saneeraustyö v 1951. Voidaan sanoa, että Strömmer oli Harjun ”oma arkkitehti”.

Pispalan seurakuntataloon tehtiin ulkoremontti vuosina 1996-1997, mutta sisätilat olivat säilyneet pieniä muutostöitä lukuun ottamatta muuttumattomia. Suurin osa seurakuntatalon sähkö-, vesi- ja viemärirakentamisesta oli lähes 70- vuotiasta tekniikkaa. Talvella oli sisällä jäätävän kylmää ja kesällä Pyhäjärven päältä paistava aurinko porotti salit saunoiksi.

Kun tulin toimeeni Pispalan seurakuntatalolle kesällä 2017,

minut vastaanotti Pispalan valtieta kohti Pispalan toria valuva vesivana. Juoksin talon luo ja näin kirkontuvan keittiönseinästä valuvan vettä. Kiinteistöosaston miehet kertoivat, että keittiön viemäri oli puhjennut. Pääkeittiomme meni käyttökieltoon.

Nyt alkoi tapahtua. Pispalan seurakuntatalon kokonaissaneeraustyön rahoitus eteni vauhdilla, arkkitehtitoimisto (Aihio Arkkitehdit Oy), rakennuskonsultti (Talokko Oy) ja pääuraakoitsija (Rakennusliike Temotek Oy) valittiin ja uudet piirustukset valmistettiin. Seurasi tiivis neuvottelukierros eri tahojen kesken. Kokouksissa rakentajat kuuntelivat herkillä korvalla kirkkoherran mielipiteitä, joka osasi rauhallisuudellaan tuoda aidosti esille seurakuntalaisten ja käyttäjien toiveet uuden talon toimivuudesta.

Niin sitten seurakuntatalo luovutettiin rakentajien armeijalle. Metalliaita viritettiin kirkon ja seurakuntatalon ympärille ja kova työ alkoi. Itse olin siirtynyt remontin ajaksi työskentelemään väistötiloihin, mutta viikoittain kävin työmaalla tapaamassa vastaavaa mestaria. Sain aitiopaikalta seurata saneeraustyön edistymistä, mutta myös sitä hidastavia tekijöitä.

Lämmöneristeenä koksen palamisjätettä

Kaikki seurakuntatalon lattiat avattiin ja niiden eristemateriaalit vaihdettiin uusiin. Syytä olikin, sillä lattioiden lämmöneristemateriaalina vastaan tuli suuria ”pään kokoisia” mustia huokoisia möhkäleitä. Ne olivat Lielahden vanhalta tehtaalta saatuja polttouunin koksen pala-

misjätettä. Alustavissa tutkimuksissa asbestia oli löytynyt vain kirkontuvan keittiön kylmiöhuoneen seinistä, mutta lopulta sitä löytyikin sitten viidestä paikasta. Kaikki asbesti saatiin pois turvalisesti.

Seurakuntatalosta kaadettiin 15 seinää ja näin saatiin entistä avarampia saleja. Suurimman asunnon väliseinät purettiin ja puhkaistiin sisäänkäynti seurakuntatalon puolelta. Hyhkyn puoleisen yläkerran asunnon väliseinät ja asunnon ja viereisen suuren kylmävintin väliseinät purettiin. Syntyneeseen suureen tilaan rakennettiin toimistotilat. Seurakuntataloon rakennettiin uudet neljä keittiötä laitteineen sekä saneerattiin viides keittiö.

Koska Pispalan seurakuntatalo on suojelukohde, niin ohjeet julkisivun säilyttämisestä olivat tarkat. Seurakuntatalon ja kirkon väliseen tyhjään pihatilaan saatiin onneksi lisärakennuksen rakennuslupa ja paikalle rakentui monitoimitila, mistä avautuu nyt korkean yhtenäisen lasiseinän kautta kaunis näkymä harjun mäntymetsään. Lasiseinäinen tila sai rakennusmiehiltä nimen Akvaario, joka jäi.

Akvaariosta puhkaistiin koko tilan pituudelta aukko kirkkosaliin ja siihen asennettiin lasiseinä. Alkuperäisen suunnitelman mukaan oli tarkoitus saneerata vain kirkkosalin sisäseinä. Uudelle ehdotukselle ensin vain hymähdeltiin, että taitaa harjulaisilla ”nälkä kasvaa syödessä”, mutta onneksi perustelumme olivat aukottomia ja niin järjen ääni voitti.

Nyt ei enää saneerattukaan vuoden 1949 seurakuntataloa, vaan samalla remontoitiin täydellises-

Urut odottivat paketoituna remontin loppumista

ti vuoden 1971 kirkkokin. Kirkkosalin seinät hiottiin puhtaiksi, maalattiin kolmeen kertaan ja vaihdettiin vanhat ja vetoisat korkeat ikkunat kolminkertaisiin ikkunoihin. Työ hidastui, mutta kyllä se kannatti.

Kun kirkkosalin sisäremontti oli aloitettu, ehdotin, että eikö olisi hienoa, jos kirkon rapistunut ulkopintakin maalattaisiin. Taas uusi ehdotus: Olisihan se ihan ”hölmöläisen hommaa” jättää suuri kokonaisuus – kirkon ulkopinta – saneeraamatta. Sehän, jos mikä paistaisi rumana silmään. Ensin saimme jyrkän ein, mutta emme luovuttaneet ja lopulta saimme tahtomme läpi ja kirkkorakennuksen ulkoseinät maalattiin.

Saneeratussa seurakuntatalossa, kolmessa kerroksessa olevat viisi eri tasoa, ovat viimeisen porrashissin asennuksen jälkeen esteettömiä. Se on meille käyttäjille tärkeää ja sen vuoksi saimme taloon myös hissin. Seurakuntatalo koostuu kahdeksasta eri ”maailmasta”, joilla kaikilla on oma ilmeensä ja käyttötarkoituksensa.

Toivoimme seurakuntataloon kunnollista koneellista ilmanvaihtoa, sillä jatkuva kylmyys tai kuumuus sekä huono ilma kyllästytti. Nyt seitsemän suurta ilmastointikonetta hoitaa asian. Se, mitä siinä menetettiin, oli varastotilojen määrä, mutta ratkaisu oli silti oikea – puhdas ilma on tärkeämpää, kuin tavara.

Kaikki löydetyt ”yllätykset” sekä saneerauksen paisuessa, uusittujen tilojen valmistuminen myöhästyi viisi kertaa. Tämä sai hermot kireälle niin rakentajil-

la, Kiinteistö osaston päättäjillä, kuin myös meillä käyttäjillä.

Uudet, kauniit tilat valmistuvat

Lopulta koko Pispalan uusi seurakuntakeskus eli kaunis uusittu kirkkosali ja aivan suurenmoisen toimiva ja valoisa seurakuntatalo lukuisine saleineen oli saatu valmiiksi ja niin aurinkoisena iltapäivänä perjantaina 31.8.2018 vedin hymyssä suin väistöttilasta tuomani Suomen lipun Pispalan kirkon lipputankoon harjannostajaisten kunniaksi. Rakentajat olivat perinteisesti kasanneet kirkontupaan laudoista tilapäiset pöydät, Tesoman kirkolta lainattiin tuolit. Niin juhlaväki aterioi maukasta hernekeittoa ja ruisleivän kera samalla, kun Harjun kanttorit esittivät rakennusaiheisia laulusikermiä. Tavan mukaan puheita pidettiin ja kaikkia kiitettiin, mutta mieleenpainuvin puheenvuoro oli kirkkoherra Veli-Pekka Järvisen sydämellisen lämpöiset kiitokset rakentajille. Vastaavan mestarin ääni värisi liikutuksesta, kun hän kertoi, miten vastustuksista huolimatta jokainen hänen rakentajistaan ”lautapojista mestareihin” olivat laittaneet kaiken taitonsa ja voimansa peliin tässä projektissa. Vastaavan mestarin mukaan jokainen rakentaja mielsi ja oli ylpeä siitä, että pääsi saneeraamaan suurta kirkkoa – tällaista ei joka rakentajalle tapahdu ihmisissä.

Työ jatkui, nyt alkoi seurakuntatalon ja kirkon kalustus. Uusia huonekaluja tulvi sisälle ovista ja ikkunoista. Kirkkosalin ilme muuttui kokonaan, kun sinne kannettiin kauniin upouudet kirkkotuolit. Kirkon alttaritaitena oleva taiteilija Annukka

Laineen maalama näyttävä triptyykki sai arvolleen sopivan puukehysten. Kirkkosalissa suojatuina olleet saarnastuoli ja urut pääsivät taas vapauteen ja väistöttilassa lepäämässä ollut kirkon aarre, keskiaikainen krusifiksi pääsi omalle paikalleen kellotorin seinälle.

Kalustaminen jatkui myös seurakuntatalossa, sisään kannettiin uusia pöytiä ja tuoleja. Lasten maailma täyttyi lasten kokoisista kätevästä huonekaluista ja Nuorten maailmaan tuotiin värikkäitä säkkituoleja ja sohvia, partiokoloon pirttipöytä ja Toimistomaailmaan toimistohuonekaluja.

Lopulta koitti jännittävä päivä. Kirkkoherra Järvinen oli jo remontin aikana linjannut, että uuden kirkkovuoden alkamispäivänä, 1. adventtina pidetään ensimmäinen messu uudessa Pispalan kirkossa. Niin sitten sunnuntaina 2.päivänä joulukuuta 2018, yli 15 kuukautta seurakuntalaisilta suljettuna ollut Pispalan seurakuntatalo ja kirkko avautuivat taas seurakuntalaisilleen.

Suurimäärä ihmisiä saapui hyvässä ajoin ennen messua. Kaikilla oli odottavan hymyilevä katse silmissään, kun he kiertelivät seurakuntatalon uusissa saleissa ja kun he astuivat upeaan kauniisti valaistuun kirkkosaliin. Kävi kuten olin aavistanut eli kaikki kirkkosalin istuimet täytyivät nopeasti, tarvittiin lisää tuoleja. Ihmisiä tuli niin paljon, että lopulta eteishallit, käytävät ja lähimmät seurakuntatalon salitkin olivat täynnä. Kukaan ei valittanut, vaan kaikki hymyilivät iloisesti – sopu sijaa antaa.

Kirkkoherra Järvinen toivotti kaikki hyvin tervetulleeksi uuteen Pispalan kirkkoon ja seurakuntataloon – aivan uuteen Pispalan seurakuntakeskukseen. Seurakuntalaiset hiljentyivät kuuntelemaan kirkkovuoden aloittavaa ja uuden Pispalan kirkon ensimmäistä saarnaa.

Lopulta koitti odotettu hetki, kanttorimme aloitti kauniilla äänellään hymnin, johon koko kirkkokansa yhtyi. Ensimmäistä kertaa uudessa Pispalan kirkon kirkkosalissa kajahti kuuluville Hoosianna, jonka pauhu yltyi yltymistään kuin valtavan vesiputouksen kohina. Hoosiannan sävelet nousivat kohti kirkkosalin kattoja ja kertoivat kumullaan, että Pispalan kirkko oli taas avattu.

Kun heitin katseeni ylös kauniisti uudelleen maalattuihin kirkkosalin seiniin ja ajattelin koko tätä pitkää remonttiaikaa ja siihen uhrattuja työtunteja hikipisaroineen, lukuisine palavereineen ja kaiken tämän mahdollistanutta taloudellista tukea, niin ajatukseni lensi menneisyyteen. Ajattelin tasan 120 vuotta aikaisemmin, vuonna 1898, tehtyä 32 markan talletusta Tampereen Säästöpankkiin, tällä siemenrahalla oli turvattu Pispalan Rukoushuoneen (myöhemmin Pispalan vanhan kirkon) rakentaminen.

Karkotin historianhavinat mielestäni ja yhdyin taas hymnin kauniisiin sanoihin. Samalla vilkaisin eturiviltäni ylös oikealle kohti seinällä valaistuna olevaa

Krusifiksiamme. Minun oli pakko saman tien hieraista kädellä silmiäni, sillä katseeni kertoi, että minun useita kertoja tarkkailemani ja hyvin tuntemani Krusifiksin sanatonta kärsimystä kuvaavilla kasvoilla väreili mielestäni kaunis ja onnellinen hymy. Ikivanha Krusifiksimme oli palannut kotiinsa katselemaan ja lohduttamaan pispalaisiaan.

Pispalalaisilla on taas oma kirkko.

Seppo Janhonen
ylivahtimestari
Pispalan kirkko

HARJULLA – PETRA RUUSUNEN

Hentoinen kuin pikkulintunen, on Pispalan tyttö Petra Ruusunen. Paita pitsihainen, hiuksissaan kevään kukkanen.

Ylöjärvellä syntymäkoti, lapsuus Hervannassa ja mutkien kautta Pispalaan kotiutunut Petra on ihastunut nykyiseen ”kotikyläänsä”. – Pispala on yllätyksiä täynnä! hän huudahtaa innostuneena. Joka kulman takaa löytyy jotakin uutta ja yllättävää, ihmiset ovat ystävällisiä ja avuliaita. Asunto löytyi Pispalan valtatievarrelta, Pispalan kirjaston talosta kesällä 2018, kun sukulaisten asunto jäi tyhjäksi. Aiemmat kotikulmat Tamme-lassa, Erkkilän sillan kupeessa sijaitsivat liian keskustassa. Pispalaan Petra oli tutustunut jo aiemmin Ahjolan kerhonvetä-

jänä ja Tyttöjen tuvan puuhissa toimien Isosiskona 10-vuotiaalle neitokaiselle.

Virtaa Pispalan portaista

Ruususen nykyinen koti on hyvien liikenneyhteyksien päässä keskustan palveluista ja muusta tarjonnasta. Oman kodin edessä on linja-autopysäkki, harjulta kulkee PispalaBus eli 115 keskustaan ja mikä mukavinta näin kevään tullen, polkupyörällä polkaisee tuossa tuokiossa vaikkapa Alarannan toritunnelmaan. – Olen käynyt ystäväni kanssa lenkillä ja hänen jo puuskuttaessa, minä lisään vain vauhtia, Petra

naurahtaa ja jatkaa: Tahmelan K-kaupalla kipaistessa on paluumatkalla vastassa ne pisimmät Pispalan portaat, joita kiivetessä kunto nousee väkisin. Viime kesänä kävin myös Tahmelan rannan joogassa.

Pätkää pätkän perään

Kasvatustieteilijä Ruusunen, kuten monet muutkin, on vakinaisen työpaikan haussa. Pätkätyöt ovat Petrallekin enemmän kuin tuttuja, olisi mukava päästä jo ”oikeaan” työhön. Työ maahanmuuttajien koulutuksen ja ohjauksen parissa kiinnostaisi häntä. – Arvomaailma ohjaa kohti

sitä mitä tahtoisin työkseni tehdä. Heinäkuun puoleen väliin asti olen kesätyössä Kohtaamispaikka Mukanassa Hämeenpuistossa. Mukana on matalan kynnyksen tila, joka tarjoaa yhdessä olemista ja yhteistä tekemistä yksinäisille. Tulkaahan poikkeamaan! Petra luki sivuaineena nuorisotyötä, josta ei käytännön kokemusta hänellä vielä paljoa ole. Tosin hän jo lukiolaisena marssi serkkunsa kanssa Mannerheimin lastensuojeluliiton kurssille ja toimi lastenhoitajana tarvitseville perheille kolmen vuoden ajan.

Karjalan mummolta elämänoppeja, ruokaa ja rakkautta

-Mummoni oli seitsemänlapsisen karjalasiperheen tyttö. Isän kuoltua mummon äiti hoiti perheen Suomeen, jonne he asettuivat asumaan. Koska lapsikatra oli suuri, kanto jokainen vastuuta kodista ja nuoremmista

lapsista jo nuorena. Tästä olen myös minä saanut mallia elämäni isovanhempien monien kertomusten kautta, Petra ker-toilee. – Olen vastuuntuntoinen ja näin olen oppinut sukupolvet yhdessä-kulttuurista. Mummoni oli myös hyvin nuuka. Häneltä opin kierrättämisen, ruokaa ei heitetä pois suotta. – Kyllä sen haistaa ja maistaa, jos ruoka on pilalla, mummolle oli tapana opettaa. - Säästövinkkinä voin kehottaa menemään mummon kanssa kauppaan, mummon tyttö neuvoo. - Vaatteita löydän kirpputoreilta, eikä merkkiliikkeissä tarvitse ravata. Toisinaan kirpparivaatteissa on vielä hintalaput kiinni, hän ihmettelee.

Yläasteaika meni Potter-huussa

-Kävin peruskoulua Etelä-Hervannan koulussa, missä henki oli hyvä, ilmapiiri salliva ja opettajat

ok, Petra muistelee. – Itselleni koulunkäynti oli helppoa ja opin sukkelaasti. En tosin ollut koulun Hermione, ystävättäreni ehkä enemminkin. Toinen kaverini oli kuin Ron, joka lähtee aina kaikkien mukaan. Nämä vertaukset johdattelivat puheen Harry Potter-kirjasarjaan, joka oli tärkeä osa elämää nuorelle koululaiselle. – Koko huoneeni oli koristeltu Potter-tavaroilla ja -kuvilla. Koulutehtävät liittyivät joko näihin noitakoulusta kertoviin kirjoihin tai niiden kirjoittajaan J.K.Rowlingiin. – Potter on rohkea selviytyjä, joka luottaa ystäviinsä. Tässä ehkäpä yhtymäkohta itseeni, Petra Ruusunen summaa.

Teksti: Katja Wallenius
Kuvat: Maria Salangina

38.

PISPALAN KARNEVAALIT LAUANTAINA 18.5.2019

Tampere Guitar Festival: KITARAA LIKOILLE

Tahmelankadulla Likkojen lenkin
ohittaessa Karnevaalit n.14:30

MUSIIKKIA...

KARNEVAALIKULKUE 12-13

Tahmelan Huvilalta (Uramonkatu 9)
Karnevaalipuistoon ja takaisin

Samba Roseira

PUISTOLAVA 12-13

Tahmelan Vesa 100v -juhla
Heikki Salo • Pablo Seppä • ym

PUISTOLAVA 13-18

R2C2 • Dunes • Kot-kat
• Kisslifters • Lataus

MAHDOLLISUUKSIEN TILA 17:30

Eerolan Reetta

KUJAKOLLI 18-

Holmala • Maida Vale

PUB YLÄKERTA 21-02

Nagasaki Grandslam

Debyytti EP:n julkaisutilaisuus

- Live: Nagasaki Grandslam
- Deejiit Johannes Vihannes
(Hamara Suomi) ja
Mulberry (Funky Soup)

VASTAVIRTA-KLUBI 21-04

Haight • Action Rock, M*therfuckers
• Pystyyn Kuolleet Hipit • DJ:t

Pispalassa on juhlittu keväisiä Karnevaaleja jo vuodesta 1982. Pispalan Karnevaaleihin ovat aina kuuluneet karnevaalien musiikki, tanssi, teatteri, naamiot ja kulkueet, myyntikojut ja käsityöt, taide, nauru, aurinko, sade, tuuli ja välillä railakaskin kemuilu. Pispalan Karnevaalit halutaan pitää täysin syrjinnästä vapaana tilana, jonne kaikki voivat kokea olevansa tervetulleita. Toimijat haluavat luoda tapahtumalle puitteet joissa kaikki ottavat toisensa huomioon ja kaikkien olo on turvallinen.

Kaikkiin osatapahtumiin
on ilmainen sisäänpääsy.
Toivomme, että saapuisitte
Karnevaaleille ilman autoa.

...JA MUUTA KULTTUURIA

LASTEN TAPAHTUMIA

KARNEVAALIPUISTO 11-12

Taitorataseikkailua keppihevosilla **Leku Leijonan**,
seurakunnan maskotin kanssa • Saippuakuplia • Ilmapalloja •
Karnevaalikaulanauha-askartelua • Järjestäjänä Harjun Srk

SAMBA ROSEIRA 12-

Poimii meidät mukaansa iloiseen
Karnevaalikulkueeseen

TAHMELAN HUVILA 13-14

Sirkustelua ja Karnevaalikuvataiteilua
• Järjestäjänä Mahdollisuuksien Tilan Yhteisötaidekoulu

KURPITSATALO 14-

Photo Booth sirkusrekvisiitalla • Hattupaja
• Taidenäyttely • Kierrätysleluarvonta • sekä **PalloPelle**

BASAARI JA KARNEVAALIKEITTIÖ 11-17

Hirvitalon pihassa & lähialueella

JALKAPALLOPELI 12-

FC KUJAKOLLIT – FC PULTERRIERI, Tahmelan kenttä

KURPITSATALO 13-18

KAHVILASSA, PIHAPIIRISSÄ JA RANTATIELLÄ:

- 13- 5-vuotiaan Minka Niskasen taidenäyttely
- 14- Inkiväärishottikoju • Photo Booth sirkusrekvisiitalla
- 14:30- Hattupaja • Tunnelmataulu (Speak It Up),
koko perheen yhteisöllinen "taideinstallaatio"
- 15- Kierrätysleluarvonta • PalloPelle taiteilee lapsille sirkuspalloja

KULTTUURIKÄVELY 15-17

UITTOPÄÄLLIKKÖ ERKKI RAUTION MUISTOKÄVELY ja
Erkinpäivänkahvit Piirulla, lähtö Ylä-Voimalta klo 15

TAHMELAN HUVILA 11-18

KARNEVAALIKAHVILA JA -RAVINTOLA

HISTORIAALLISIA VALOKUVIA:

RANTAHUVILAT PYYNIKILTÄ TAHMELAAN -näyttely

15- Opastettuja kierroksia joustavasti klo 15 alkaen

Pispalan Karnevaalit järjestävät:

Pispalan Asukasyhdistys ry • Pispalan Kirjastoyhdistys ry • Pispalan Moreeni ry •
Pispalan Kulttuuriyhdistys ry • Pispalan Musiikkiyhdistys ry • Mahdollisuuksien Tila •
Pispalan Saunayhdistys ry • Harjun Seurakunta • Kurpitsaliike ry • Vuorenväki ry •
Tahmelan Huvila • Vastavirta-Klubi • Kujakolli • Tampere Guitar Festival •
Rakennuskulttuurikeskus Piiru • Tahmelan Vesa

VALOKUVA: VALTTERI ENSTEDT

Ethot perjantaina 17.5.2019

Vastavirta:

20:00 The Preachers plays Diablo - 15€

22:00 Violent Spirit • Kohti Tuhoa • HIUS
• Sonic Poison • Influenza - 7€

Yläkerta: Veijo Peso • Jenna Jopo • Holmes

Kujakolli: Hauli Bros feat Mikko Alatalo..

Jatkot sunnuntaina 19.5.2019

Yläkerta: 18:00 Karnevaali-Klubi

• Anarkiaa ja burgereita + musaa

TUKKITIET JA -TUNNELIT - UITON AIKA PISPALASSA

Rakennuskulttuurikeskus Piiru toimii Pispalassa itse kunnostamassaan ja Pispalan vanhimpiin rakennuksiin kuuluvassa, entisessä Uittoyhdistyksen talossa. Piiru järjesti yhteistyössä Pispalan Moreenin kanssa lau-antaina 27.4.2019 koko päivän tapahtuman uiton historiasta ja sen vaikutuksesta Pispalanharjuun ja Pispalaan. Tapahtuma aloitti Pispalan uittoon liittyvän teemavuoden ja oli osa taidesuunnistusviikonloppua. Tapahtuma avattiin kävelemällä reitti Ylä-Voimalta uittotunnelin suulle, oppaana Pispalan Moreenin Märten Sjöblom. Reitin päätepisteessä uittotunnelin suulla, Pyhäjärven puoleisessa päässä, paljastettiin uiton ajasta kertova infotaulu. Uittoyhdistyksen talon Piirun pihapiirissä, nähtiin tukinuittoon liittyviä esityksiä/työnäytöksiä Pirkka-Hämeen Jätkäperinteen tukkijätkien esittämänä. Tarjolla oli myös perinteistä ”tukkijätkän evästä”.

Uiton teemavuosi

Piirussa pääsi tutustumaan etukäteen toukokuussa avattavaan näyttelyyn ”Tukkitiet ja -tunnelit - Uiton aika Pispalassa”. Näyttely avaa Uiton teemavuoden, koko vuoden kestävä tapahtumien ja näyttelyiden sarjan, joka nostaa esille merkittävän tukinuittooperinteen ja sen keskuspaikat Tampereella: uittotiet, uittotunnelit ja niiden vielä näkyvät jäljet Pispalassa. Tapahtumissa tullaan esittelemään vanhaa tuki-

nuiton perinnettä vielä olemassa olevin tavoin ja osaajin. Arkistokuvista ja tukinuittoon liittyvästä tarpeistosta koottu näyttely on esillä Pirkanmaan Rakennuskulttuuriyhdistyksen entisöimässä Rakennuskulttuurikeskus Piirussa, osoitteessa Uittajankatu 10. Talo on entinen Kokemäen joen uittoyhdistyksen talo ja rakennettu vuonna 1892. Piirun rakennukset ovat elävä osa Tampereen, Piirun ja Pispalan historiaa.

Näsijärvi työntää ja Pyhäjärvi vetää

Oheisessa tekstissä taustaa tukinuitolle ja sen merkityksestä Tampereelle ja Pispalalle: Näsijärvi ja Pyhäjärvi ovat osa Kokemäen joen vesistöä, joka on Suomen neljänneksi suurin vesistö. Se oli aktiivinen tukkien uittoväylä 1800luvun loppupuolelta lähtien yli sadan vuoden ajan. Pispala toimi uiton keskuspaikana Näsi- ja Pyhäjärven vesistöalueella. Porista, jonne tulkit piti toimittaa, oli muodostunut tuolloin merkittävä sahateollisuuskeskus.

Tukkeja tuotiin Ruoveden, Virtain, Keuruun ja Ähtärin vesialueilta. Ensimmäiset Porin sahalla sahattavat tukit kaadettiin talvella 1861-1862. Kesällä tukit uitettiin Lielahden Hiedan rantaan ja vedettiin sieltä seuraavana talvena Pispalan kannaksen yli Pyhäjärven Hyhkyn lahteen, josta ne seuraavana kesänä uitettiin Poriin. Tukkien kuljetustapa oli hidas ja vaivalloinen, ja uiton

Tukkimiehet Erkki Pajunen (vas.) ja Nikolai Jalonen vuoden 1930 tienoilla, taustalla Tahmelan rantaa. Kuva: Erkki Mäntylä / Tampere-Seuran kuva-arkisto.

helpottamiseksi pohdittiin uusia keinoja. Onneksi tuon ajan toimijat hylkäsivät ajatuksen Pispalan kannaksen puhkaisemisesta siten, että sen halki olisi syntynyt uusi koski. Sen sijaan Porin Höyrysaha rakennutti 1863-1864 niin sanotun punaisen tukkitien Pispalan harjun yli Pispalan ahteen alapuolelle. Punaisen tukkitien nimi tuli siitä, että tukirakennelmat oli maalattu punaisiksi. W. Carlssonin sanoin: ”Näsijär-

ven puolista harjun syrjää vedetään tukit rautatietä ylös harjulle hevosvoimalla ja päästetään siitä itseksensä luistamaan alas Pyhäjärveen hirsirullain päällä pitkin puulootaa, joka on oikoseen rakennettu puunyytteiden päälle” Seuraavana rakennettu ns. harmaa tukkitie oli jo höyrykäyttöinen. Tukкитеiden kuljetuskapasiteetti ei kuitenkaan ollut riittävä, vain n 80.000 tukkia. Seuraava kehitysaskel oli ensimmäisen uittotunnelin raken-

taminen vuonna 1930. Tällöin uittotunnelin tukkien määrä liki kymmenkertaistui.

Tukkitien käyntiin lähtö toi kesän

Tukinuitto vaikutti monella tavalla pispalalaisten elämään. Tukkitien käyntiin lähtö oli merkinä kesän saapumisesta. Rantaa lähestyivät tukkilautat, Pispalaan saapuivat tukkimiehet ja tukkitien rannassa oli monen-

laista vilskettä. Tukinuitto näkyi ja kuului. Tukkeja laskettaessa alas harjulta pitivät ne aikamoista ryskettä ja kolinaa nykyisen Ylä-Voiman kohdalla, jossa harmaa tukkitie alitti Pispalan valtatien, tukit jytsivät maan alla. Sadan vuoden ajan tukinuitto oli olennainen osa pispalalaisten elämää.

Voidaan sanoa, että uittotiet, uittotunnelit ja siihen voimakkaasti liittyvä, elävä tukkilaishistoria on keskeinen osa Pispalan ja myös Tampereen historiaa. Uittoon liittyvät rakenteet ovat myös sellaisia merkittäviä rakennelmia, joita ei muualla näe. Jäljet näkyvät maastossa ja vielä mukana olevat alkuperäiset tukkijätkät tuovat historian osaksi tämän päivän arkea.

Piirun uudet aukioloajat

Rakennuskulttuurikeskus Piiru uudisti aukioloaikansa. Piiru on auki ti-ke 9-14, to 12-18 sekä la 10-14. Piiru tulee kuluvan vuoden aikana järjestämään useita tukkilais- ja uiton elämästä eri teemoilla kertovia tapahtumia, joissa alkuperäiset tukkijätkät ovat mukana ja esillä olevien esineiden ja näyttelytaulujen kautta pääsee kokemaan uiton ajan tunnelmia ja mielikuvia.

Lisätietoja:

Pirkanmaan rakennuskulttuuriyhdistys, Leena Lusa, puh. 0442359094

Pispalan Moreeni, Märten Sjöblom, puh. 040023221

Teksti: Märten Sjöblom, Leena Lusa ja Heidi Huhtamalla

SAARIBLUES

PERJANTAI 7.6.2019
VIIKINSAARI, TAMPERE

PEPE AHLQVIST & H.A.R.P.
PAULI HANHINIEMI M.A.D.
HONEY B. FAMILY
IRON COUNTRY SISTERS
LADY SINGS THE BLUES

LIPUT:

Normi (Lippu.fi):	32,00e + toimituskulut
BluesLovers jäsenlippu:	26,00e + toimituskulut
VIP (Lippu.fi):	82,00e + toimituskulut
Satama:	40,00e

WWW.SAARIBLUES.NET
WWW.LIPPU.FI/SAARIBLUES
WWW.NEM.FI

NEM AGENCY

rokkiloota

lippu.fi

SUN

RUBY & Jellas

HIRVITALOLLE ILMASTOKATTO

Hirvitalo tahtoo ottaa tiikerinloikan kohti energiaomavaraisuutta, anna alkupotku ja ole mukana kampanjassa.

Alkukesästä avautuvalla Hirvitalon ilmastokatto-mesenaattikampanjalla haemme laajemman yhteisön tukea, jotta saamme säätä nähneelle peltikaton sen kipeästi tarvitseman maalipinnan. Ensimmäinen mesenaattikampanjassa tavoiteltu lahjoitusmäärä 4000 euroa, on vähimmäispyrkimyksemme, jolla toteutamme katon maalaus- ja lämpöeristysremontin kevääseen 2020 mennessä. Lisäksi tarvitsemme ilmalämpöpumpun. Näillä toimenpiteillä taidetalo pysyy auki myös kylmimpinä talvikaudena ja mikä tärkeintä, otamme ison harppauksen kohti energiaomavaraisuutta.

Toiseen Hirvitalon ilmastokatto-lahjoitustasoon yltäessämme, saamme pintamaalin lisäksi asennettua katolle ajanmukaiset aurinkopaneelit. Kampanja on luotu vastaamaan ilmastomuutoksen vaatimia toimenpiteitä käytännössä ja toteutuessaan

saavutamme asetetut päästövähennykset omassa mittakaavassamme hyvin yksinkertaisesti. Mukaan on laskettu energian talteenotto, jätteenkierrätys ja -tuottaminen, kuljetuksista koituvat päästöt sekä myös pienhiukkaspäästöt.

Kampanjan toteutuessa Hirvitalo lunastaa nopeasti ilmastolu-pauksensa ja voi olla aktiivinen esimerkki Tampereen julkisena kulttuuritilana ilmastomuutoksen vastaisessa kamppailussa. Hirvitalon haastaa myös muut ympäristön toimijat ja yksityiset tahot sekä varsinkin julkisten tilojen päätöksentekijät tavoittelemaan yhdessä maailmanlaajuis-ta ilmastokattoa ja valoisampaa huomista tuleville sukupolville.

Pispalan nykytaiteen keskus Hirvitalo on avoin ja pääsymaksuton galleria, ja hyvin tunnettu paikallisen sekä kansainvälisen kulttuuriväen olohuone. Hirvitalo tarjoaa tilojaan bändeille,

taidetapahtumille, yhteisöpuutarhalle, omavaraiskursseille, polkupyöräpajalle, yhteissaunalle, kansankeittiölle, ja korjausra-kentajille.

Tampereen kaupungin omistama rakennus ja pihapiiri on osa omaleimaista Pispalalaista rakennushistoriaa, joka on säilynyt alkuperäismuodossaan vapaaehtoistyön tuloksena. Talo on pysynyt pystyssä taiteen valtiontukien avulla jo 13 vuotta. Kulttuuritoiminnan jatkuvuutta tukevat monivuotisesti Koneen säätiö ja Taiteen edistämiskeskus.

Olethan mukana tekemässä ympäristötekoa? Kampanjaa aukeaa toukokuussa ja sitä voi seurata sekä tukea osoitteessa

<https://mesenaatti.me/>

Hirvitalon väen puolesta

Valpuri Talvitie
Pispalan kulttuuriyhdistys ry

KAHVILA EPILÄ

Pispalan valtatie 116
uusi puh. 010 419 3141

Palvelemme arkisin klo 6.00-15.00

Aamiaista saa heti klo 6.00

Lounas klo 10.30-14.00

Maukkaat täytetyt sämpylät, itse leivotut
piirakat ym. herkut myös mukaan vietäväksi,
tilauksesta täyte- ja voileipäkakut

Viikon lounaslista kotisivullamme:
kahvilaepila.com

TERVETULOA MEILLE!

harrastuksia ihan kaikille

ahjola

PISPALAN VALTATIE 53, TAMPERE

TAMPEREEN LIHAJALOSTE OY

jo vuodesta
1949

TAMPEREEN
LIHAJALOSTE OY

HAULITORNI SAA ODOTTAA PERUSKORJAUSTAAN

Pispalalaisten ylpeys ja maamerkki, vuonna 1908 valmistunut Pispalan haulitorni on peruskorjauksen tarpeessa. Haulitornin teräs- ja betoni-rakenteet ovat tutkimusten mukaan huonossa kunnossa.

Ensimmäisen aikataulun mukaan haulitornin pitäisi olla jo palasina verstaalla ja saamassa tarvitsemaansa peruskorjausta. Mutta toisin kävi. Remontti siirtyi ainakin vuodella näillä näkymin. Talvi ei ole otollista aikaa remontille, joten purkaminen on tehtävä keväällä ja kokoaminen ennen pakkasia.

Haulitornin remontista pidettiin urakkakilpailu, mutta tarjouksia tuli vain yksi, jota kaupunki piti liian kalliina. Remonttikohde ei ole helpoimmasta päästä, ja sen jakamista osiin on myös pohdittu. Remonttiin on arvioitu kuluvan 1,3 miljoonaa euroa.

Suomen ainoa jäljellä oleva haulitorni

Suomen ainoa paikallaan seiso-va, haulien valmistukseen käytetty torni kohoaa 55 metrin korkeuteen Pispalanharjun pohjoisrinteellä. Se on harvinainen myös maailmanlaajuisesti, sillä teräksisiä haulitorneja on jäljellä vain muutamia.

Tornin kruununa oleva haulimestarin huone on pikaisen ehостuksen tarpeessa. Aikoinaan haulimestari kapusi ylös työhuoneeseensa haulitorninhuipulle sulattamaan lyijyharkkojaan. Padassa sulanut lyijy kaadettiin seulanläpi tornin keskellä olevaan putkeen. Pakomatallaan alas lyijypisarot pyörivät ja saivat muotonsa, molskahdus vesias-

tiaan ja jäähtyminen lopulliseen muotoon. Haulitehtaan toiminta loppui vuonna 1973, Haulitorni on ollut Tampereen kaupungin omistuksessa siitä asti.

Haulitornin juurella on punatiilinen Haulitehdas, joka toimii nykyään juhla- ja kokoustilana. Haulitehdasta ja vuokraustoimintaa ylläpitää kotiseutuyhdistys Pispalan Moreeni ry.

Teksti ja kuva: Katja Wallenius

Pispalan valtatie 11

TATTOOMIKA

040 708 7498

www.tattooika.fi

RAJAPORTIN HALTIJATAR

Kihahdus pimeässä, jo satavuotiaassa saunassa rikkoo hellästi hiljaisuuden. Melkein pä saunan ikäinen nainen kumartuu ämpärin luo heittääkseen lisää löylyä suureen kiukaaseen.

Seinän takaa miesten puolelta kuuluu enemmän ääniä, naisten puolella loppuillasta on aina rauhallisempaa, kun monet lapsiperheet ovat jo lähteneet kotiin.

Vanhalle naiselle saunominen on pyhä toimitus, kaikenlainen turha höpöttäminen on pahasta tunnelmalle. Missään nimessä minkään sortin ilkeä juoruilu tai poliitiikan puhuminen ei ole hyvästä. Tavallisesta elämästä sen kaikkine kummallisuuksineen on kyllä hyvä puhua, jos siihen jollain pakottava tarve tuntuu olevan.

Ja todellakin, on myös naisia, joiden on helpompi puhua saunan turvallisessa lämmössä niitä näitä oudommallekin ihmiselle.

Naisen harmaat kiharat valuvat pieniä hikipisaroita, hän heittää lisää löylyä, ämpärillisen kerralla ja toteaa sarkastisesti hymyillen, kuinka se on ainoa keino saada turistit uimapukuineen ulos saunasta mölyämästä.

”Mitä järkeä on heilua uimapuvuissa ja rampata es taas lauteiden ja oven väliä. Eiköhän kunnan kuumuus hiljennä laumaa”, nainen yllättäen kommentoi ja nauraa päälle.

Pakkohan siinä on osallistua vanhaan löylyriittiin, vaikka keuhkot painuvat kasaan, henki kulkee

vaivalloisesti ja ihoa polttelee kuin pienillä neuloilla pistelisi. Ja niin sitten istumme kaksin hiljaa henkailen. Jotain kommentia kuuluu miesten puolelta, jossa puheensorina jatkuu ja löylyä heitetään kilpaa.

Pukuhuoneen puupenkeillä aika taas pysähtyy, haen meille saunan kahvilasta omenalimpparia.

Nainen kuivaa hiuksiaan rauhallisesti, laittaa hoitoainetta ja huomaa ilahduneena, että pukuhuoneessa on fööni.” Ei parane ulkoilmaan märällä tukalla lähteä”, hän toteaa.

Höpöttelemme niitä näitä ja hän alkaa lähestyvän Vapun tiimoilta muistella, kuinka ”nuorena plikkana pruukattiin mennä joskus oikeen kampaajalle”, omaan Karkkimaan kampaamoon Ala-Pispalaan. Monena Vappuna jonot olivat luikerrelleet pitkänä matoina Pispalan valtatielle saakka, kun naiset odottivat papiljotit sifonkihuivien alle käärityinä vuoroaan kampauksiin ja

tupeerauksiin 60-luvun tyyliin. ”Ainakin Vapun aikaan oli näytettävä finiltä, vaikka äijät ois ryypäänneet päivätolkulla oli meillä muijillakin juhlaa, ainakin keskenämme! Ja tohonkin aikaan oli mäellä hyviä soittajia ja laulajia, ihan itte oppineita”.

Kuuntelin nauraen naisen juttuja ja hain saunan kahvilasta vielä kylmät oluet molemmille. Itsekin tohdin kertoa kaikista huonomistakin kokemuksistani hänelle ja aikaa kului huomaamatta varmaankin vielä pari tuntia.

Kunnes saunaan ryntäsi uusi turistiporukka metelöimään ja ihmettelemään aitoa Suomisau-naa. Päätimme jatkaa juttuamme toisen kerran.

Miten saitkaan minut hyvälle tuulelle – huikatessasi vanhan pyöränkoslasi selästä vielä- ”Kyllä Pispalan muijat aina pärjää”.

Teksti: Anne Rasmussen
Kuva: Rajaportin arkisto

KURPITSATALON KESÄ

Kansalaistalo Kurpitsa ja sitä ylläpitävä Kurpitsaliikery. toimivat monipuolisen kulttuuritoiminnan tukijoina. Tänä kesänä talolla järjestetään mm. tapahtumia, talkoita, tanssi-, työpaja- ja teatteritoimintaa sekä eri esiintyjille open stagen tarjoava kulttuurikahvila. Talon toimintaa tehdään tutuksi myös esittelemällä sitä maahanmuuttajaperheille. Ihmisen ja luonnon vuorovaikutus, ekologisuus, lähiruoka, kiireettömyys, kaupunkiviljely

ja perinnerakentaminen ovat toiminnalle tärkeitä asioita ja arvoja. Täten talon voi helposti mieltää myös kaupunkimolaksi, jossa ihmiset kohtaavat toinen toisiaan vauvasta vaariin. Talon yhteisöllinen tunnelma kannustaa vapaaehtoistyöhön, joka mahdollistaa toiminnan jatkuvuuden.

Talo toimii avoimena ollessaan myös palstaviljelijöiden taukotilana ja työkalulainaamona. Talon omalla palstalla pidetään tänä vuonna osittainen maanpa-

rannusvuosi. Viime vuonna talolla järjestettiin useita koululaisryhmille suunnattuja viljelyyn liittyviä opastuksia.

Lastenmaata ja pihaa kunnostetaan yhteisillä talkoilla. Loppukesästä on luvassa Pispalassa lukuisia kulttuuritapahtumia järjestäneen Vuorenväen 10-vuotisjuhlat.

Teksti ja kuva: Tiina Kukkonen

**Pyynikintori 1
TAMPERE**
040 090 0061

Sky-Cidesco kosmetologi
TIINA ISOKASKI
Satakunnankatu 38,
33210 TAMPERE
puh. (03) 213 2226
www.kauneusafrodit.fi
Auki sopimuksen mukaan

PARTURI
Team

Puh. 03-2221 333
Pyynikintori 3
(Heinätoim puolella)

**KAMPAAMO
HÄME**

Reija Jantunen
Pyynikintori 8, puh. 03-222 0140
AVOINNA: ark. 9-17
ke suljettu

MAAILMANTANGO TAMPERE

KAUPUNKIFESTIVAALI

musiikkia, tanssia, nykytaidetta,
runoutta, teatteria

Pääohjelmisto
13.-15.9.2019

#maailmantango Ohjelmisto julkaistaan 1.8.

Ihmiset ja ympäristö ennen voittoja
Eurovaalit 26.5.2019

Oikeudenmukainen
ja turvallinen
Eurooppa kaikille,
ei harvoille

Sinä päätät
millainen
Eurooppa

vasemmisto

SINIKKA TORKKOLA

Yliopistotutkija,
pääluottamusihminen
sinikkatorkkola.fi

Pisparannan
monipuoliset
tilat ja palvelut
lähelläsi

6.5.2019
avataan uusi
Ravintola
Pisparanta

www.pispa.fi

PISPARANTA

SANTALAHTI
Rantatie 45, Tampere

Kantautuuko nenäsi pellavaöljymaalin tuoksu?

Hiedanrannan Jukola-taloa maalataan toukokuussa
Jos olet työtön, tule mukaan!

Hankkeessa voit suorittaa työturvallisuus- ja
tulityökortin ja muita tarpeellisia koulutuksia

Ota yhteyttä:
Sorvaamo-hanke - Irma Rantonen
puh: 040 130 4854
www.sorvaamohanke.fi
facebook.com/sorvaamohanke

Muista myös:
Säilytä ja säästä korjausrakentamisen iltapäivä
23.5.2019 Klo 12 – 16 Lielahden kartanolla Hiedanrannassa
Iltapäivän aikana kuulet säilyttävästä korjaamisesta ja
korjausrakentamisen ajankohtaisista asioista

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus TAMPEREEN KAUPUNKI HIEDANRANTA sorvaamo eko KUMPPANIT Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020 Euroopan unioni Euroopan sosiaalirahasto

Pirkanmaan Rengas-Apu Oy

- Renkaat ja vanteet edullisesti, myös käytetyt
- Edulliset asennukset ja kausisäilytys

Avoinna ark. 9-17

Pispan valtatie 24, puh. 020 740 2680

KLASSIKKOTAPETIT VALMISTAA

Tapettitehdas
Pihlgren ja Ritola Oy

DESIGN FROM FINLAND

tehtaanmyymälä
Satamatie 8, 37800 Akaa
ma-pe 9-16.30 la10-14
info@tapettitehdas.fi
www.tapettitehdas.fi
verkkokauppa 24/7

PISPALAN NYKYTAITEEN KESKUS HIRVITALO NÄYTTELYT 2019

23.3.-14.4. HUKKAPERI- kollektiivi: Perin hukassa
6.4.-28.4. Emmu Johansson ja Aino Säävälä: Dual painting
20.4.-12.5. Laura Lähtenmäki: Pitääkö sillä olla nimeä
4.5.-26.5. Saara Mahboub: Minor Adjustments
20.5.-9.6. KESKOSET JA VEISTOSPUISTO
15.6.-7.7. Alisa Volkova: Stories about them
1.-31.7. COM-POST-MODERN SCULPTURE FOR THE AVANT GARDENERS III
13.7.-4.8. THE SIGNS OF THE SKY
9.8.-29.8. NEW WORLD SPECTACLE: Performanssia
31.8.-22.9. MAAILMAN TANGON NYKYTAIDEVIIKOT
24.9.-30.9. PYSTYYN KUOLLEET HIPIT
5.10.-27.10. Kulttuurikollektiivi KUKOISTUS
2.11.-24.11. Sanna Huuhka: Kivijalkoja
30.11.-22.12. Toomas Kuusing: Common people
AVOINNA TI-SU KLO 14-19 hirvitalo.archive@gmail.com

ASUKASYHDISTYKSEN TOIMINTAKELLO KÄY JA KUKKUU

Asukasyhdistyksen mennyt vuosi on ollut täynnä monenlaista toimintaa: olemme puolustaneet Pispalanharjulle kulkevaa linja-autolinjaa, olleet mukana tapahtumissa, ottaneet kantaa kaavoitukseen ja julkaisseet tätä Pispalalainen-lehteä.

Kun itse tulin mukaan Pispalan asukasyhdistyksen toimintaan, tuntui mäellä olevan käsitys, että olemme valitusautomaatti. Asukasyhdistys ei salli purkaa yhtään homeista mökkiä eikä rakentaa uutta taloa, aina vastassa on haiseva vastalause. No näinhän siinä taidettiin monesti toimia, mutta useimmiten syystä – pispalalaisen elämänmuodon ja rakennuskulttuurin puolustaminen on yhdistyksen yksi ydintehtävistä. Näistä pontisteluista huolimatta on surullista todeta, että monta pientä mökkiä on purettu ja paikalle on suojelukaavoitusprosessin aikana noussut paremmin Espoon Westendiin sopivia, Pispalan maisemaan rakennusmassaltaan sopimattomia taloja. Mutta se siitä.

Iloa ja onnistumisia

Vuosien ajan mietin, miten saisimme itsemme tunnetuksi myös tuon pispalalaisen elämänmuo-

don puolustajina, ilontuojina ja asukkaiden erilaisten tarpeiden puolustajina. Olemme toki mukana pispalalaisten elämässä Pispalan Karnevaalien järjestäjänä ja kertomassa alueen asioista, ilmiöistä ja ihmisistä Pispalalaisen palstoilla. Lehdestä saatu palaute on pääosin myönteistä, mutta kertokaahan mistä tahtoisitte lukea. Kaikki ovat myös tervetulleita lehdentekijöiksi!

Viime vuoden 2018 iso onnistuminen oli PispalaBus-taistelun voittaminen. Joukkoliikennelautakunnan päätös lakkauttaa linja-autoliikenne Pispalanharjulle, sai asukkaat taistelumielelle. Vaikka tilanne vaikutti aika-ajoin toivottomalta, sitkeys kannatti: reitille saatiin tämän vuoden alusta pikkubussi eli PispalaBus, joka kulkee väliä Pispalanharju – Keskustori kaksi kertaa tunnissa, sunnuntaisin sillä on lepopäivä. Tämä ilo oli tyssätä alkuunsa, kun vuoden 2021 linjastosuun-

nitelma heitti kylmää vettä Pispalaan. Reitti harjulle säilyisi, mutta kulkisi Hämeenpuiston ja Ratinan sillan kautta Järven sivulle kerran tunnissa. Ei siis lähellekään Keskustorin tai Hämeenkadun tuntumaa, missä linja-autolla kulkevista moni asioi. Mieleen hiipii väkisinkin ajatus, että näin linja ainakin saadaan kannattamattomaksi ja sitten pyyhittyä pois. Mutta mehän emme luovuta!

Kantaa kaavoitukseen

Asukasyhdistys on edelleen kiinnostunut myös kaavoitusasioista. Pispalan II-vaiheen kaavatyö on meneillään. II-vaiheen kaavan 8309 kaavaehdotus oli nähtävillä 17.1.-4.3.2019 ja parhaillaan kaupungin kaavoituksessa käydään läpi siitä saatuja muistutuksia ja lausuntoja. Asukasyhdistys otti kantaa kaavaluonnokseen kaavoituksen kahdessa eri vaiheessa. Ensimmäisen lausuntokierrok-

sen huomioita oli jonkin verran otettu huomioon, mutta lisää lausuttavaakin yhdistykselle jäi. Pispalan valtatie 2:n eli Salen tontin suunnitelmassa oleva rakennusmassa on niin suuri, että se ollessaan 0,65 ylittää reilusti muun Pispalan tehokkuuden, joka on 0,3-0,5.

Yhdistys on myös huolissaan parkkipaikoista, joita kaavaluonnoksessa on vähennetty. Rajaportin saunan vieressä oleva Mäkkikadun tyhjä tontti on toiminut kokonaisuudessaan paikoitusalueena, ja luonnoksessa siihen on suunniteltu rakennus. Kyseiselle paikoitusalueelle on todellinen tarve ottaen huomioon Rajaportin saunan lisääntyvä asiakaskunta ja Pispalaan yleisesti tutustumaan saapuvien vierailijoiden paikoitustarpeet sekä tavoite saada heidät tutustumaan Pispalaan kävellen eikä autolla kierrelleen. Kinkkinen paikka on myös Päivölänkadun yläpää, missä kierrätyspisteen oheinen alue on ollut paikoitusalueena lähitalo-

jen asukkaiden autoille. Luonnoksessa on tavoitteena osoittaa osa alueen parkkipaikoista vain viereisen kerrostalon asukkaille, mikä asettaa lähitalojen asukkaiden eriarvoiseen asemaan autopaikkojen suhteen. Tahdomme parkkialueen säilyvän vapaassa käytössä kaikille.

Yhdyskuntalautakunta palautti 29.1.2019 kaavan nro 8310 uudelleen valmisteltavaksi, se pyritään saamaan nähtäville ennen kesää.

Tule mukaan toimintaan

Kun tämä Pispalalainen ilmestyy, on asukasyhdistyksen vuosikokous jo pidetty ja hallituksen jäsenet valittu. Älä huoli, toimintaan ehtii silti mukaan. Kerro mistä asiasta olisit kiinnostunut, mitä toimintaa tahtoisit kehittää ja mitä tavoitteita edistää. Laita siis sähköpostia pispalanasukas@gmail.com.

Teksti ja kuvat: Katja Wallenius

PISPALA

EDUSKUNTAVAALEISSA

Kevään kenties jännittävin ilta elettiin sunnuntaina 14.4. kun televisioi-
den äärelle kokoontuneet miljoonat suomalaiset jännittivät eduskun-
tavaalien ja naisten jääkiekkomaajoukkueen pelin tuloksia.

Pispalan vaalipiirin äänestä-
jät voivat olla ylpeitä omasta
äänestysaktiivisuudestaan, joka
nousi 83,9 %:iin ja näin ollen
Tampereen paras. Pirkanmaan
vaalipiirin äänestysprosentti oli
73,7 ja koko Suomessa oli 72,1.

Pispalassa äänet jakautuivat kuin
Tikkurilan värikartaston mukaan
puna-viher-sinisenä. Kun vasem-
mistoliittolaisten ja demarien
äänimäärät ynnätään yhteen,
voidaan Pispalan tulkita pysy-
neen piirun verran punaisena.
Pispalassa perussuomalaisten
vaalikunto ei riittänyt rappujuok-
sussa Pispalan koululle.

Vihreät	24,6%
Kokoomus	24,1%
Vasemmistoliitto	14,8%
SDP	12,9%
Perussuomalaiset	10,5%
Keskustapuolue	3,3%
Kristillisdemokraatit	3,2%
Liike Nyt	2,3%

Pispalassa naiset jyräsivät

Anna-Kaisa Ikonen, Sanna
Marin, Anna Kontula ja Satu
Hassi, tässä naisnelikko, joka
keräsi 2 935 pispalalaisen äänioi-
keutetun äänistä 502. Viidennel-
le sijalle kipusi Oras Tynkkynen.
Pispalan vaalipiirissä äänioikeu-
tetuista naisia on 50,9% ja mie-
hiä 49,1%.

Äänestäjiä uurnilla kävi 2 462,
joista ennakkoon äänesti 1 105
pispalalaista ja varsinaisena ääni-
päivänä kirjattiin 1 351 hyväksyt-
tyä ääntä. Hylättyjä ääniä vaali-
piirissä oli 6.

Kansanedustajien terveiset

-Vanhana pispalalaisena katson
aina vaalien jälkeen sen ääni-
määrät ensiksi. Iloitsen kovasti
siitä, että kannatusta sieltä taas
tuli ja yritän hoitaa hommat niin,
että näin käy ensi kerrallakin,
lupaa Vasemmistoliiton Anna
Kontula.

-Pispalalaisille ja muillekin
lämmän kiitos luottamukses-
ta! Toivon kovasti, että maahan
saadaan hallitus, joka ryhtyy
tositoimiin ilmastoon ja luonnon
monimuotoisuuden suojelemi-
seksi, köyhyyden poistamiseksi
ja koulutuksen kehittämiseksi
sekä kunnioittaa kaikkien ihmis-
ten ihmisarvoa, Satu Hassi lähet-
tää terveisensä.

-Pispala edustaa minulle koti-
kulmia, lempimaisemaa, loppu-
mattomia portaita juoksulenkillä
ja kiehtovaa, omaleimaista kau-
punginosaa. Tuntui hyvältä saa-
da täältä niin vahva luottamus
vaaleissa, lämmin kiitos siitä.
Lupaan tehdä parhaani ollakseni
päättäjänä saamani luottamuk-
sen arvoinen. Valoisia kevätpäi-
viä teille kaikille, toivottaa An-
na-Kaisa Ikonen.

RAJAPORTIN SAUNA - Suomen vanhin yleinen sauna

AVOINNA:

ma 18 - 22
ke 18 - 22
pe 15 - 21
la 14 - 22

Miesten ja naisten osasto

Maksut: ma ja ke 6€
pe ja la 10€
Myös sarjakortteja

puh. 03 222 3823
Tilaussaunat, puh. 040-7765198

- La 8.6. vietetään Suomalaisen saunan päivää.
Rajaportin pihassa runsas erikoisohjelma koko päivän.
Sauna avoinna klo 13-22. Pihassa myös telttasauna.
Tapahtumasta tarkemmin oheisessa infojutussa.
- Juhannusaattona sauna avoinna klo 12- 18.
Juhannuspäivänä suljettu.
- La 27.7. valtakunnallisen Saunapäivän erikoisohjelmalla
pihassa soittaa Pispalan Sälli ja Sinirytmi klo 18- 20.
- To 8.8. Tapahtumien Yön sauna klo 15- 23. Myös telttasauna.

Kahvila

AVOINNA:

SAUNA-AIKOINA JA TILAUKSESTA

Sisätilaa kolmessa huoneessa yhteensä n. 35 paikkaa.
Myös kokouksiin 1-3 huonetta tarjolla tai ilman.
Terassilla 20 paikkaa.

Virvokkeita ja pikkusytävää.
Keskiolutoikeudet.

Olemme erikoistuneet koti- ja ulkomaisiin käsityöläis- ja
pienpanimojuomiin. Hanassa Pyynikin käsityöläispanimon
vaihtuvat oluet.

puh. 044 055 9353

Saunatuotteita:

- T-paitoja 15€
- Saunakassit 10€
- Pellavaiset saunahatut 15€
- Rajaportti-postikortti ja -postimerkki
- Reilun kaupan kahvi Löyly-Mokka
- Kaupunkisaunoja -kirja 25€
- Saunan historiikkikirja
"Puhasta tuli" 15€

Rajaportin hoitola

Siiri Koski, akupunkturisti

Akupunktio, moksibustio, Ayurvedinen pää- ja kasvohieronta

www.inhimillinenvastasto.fi
puh. 044 097 1985

Tuomas Tolpo, hieroja

Klassinen hieronta, urheiluhieronta, turvehoidot

puh. 050 568 0735

www.rajaportti.fi/hoitola

SAUNA
CAPITAL
TAMPERE - FINLAND

RAJAPORTIN
SAUNA

Pispalan valtatie 9 - www.rajaportti.fi

TAMPEREESTA MAAILMAN SAUNAPÄÄKAUPUNKI

Tampere julistautui maailman saunapääkaupungiksi toukokuussa 2018. Idea nimitykselle tuli yleisiä saunoja hoitavilta saunayhteisöiltä.

Asiaa tukivat lausunnoillaan myös Kansainvälinen saunaliitto ja Suomen Saunaseura ry, joka totesi näin: Tampere on maanlaajuisesti tunnettu monista tasokkaista saunoistaan, jotka eivät jätä vaativintakaan saunan ystävää ilman hyviä löylyjä. Kaupungin saunayhteisön pitkäjänteinen ja tavoiteikas työ suomalaisen saunakulttuurin puolesta on johtanut siihen, että Tampereen saunakulttuuri on elävää, värikästä ja elinvoimaista.

Kaupungin matkailuorganisaatio Visit Tampere Oy:n toimitusjohtaja Harri Airaksinen tiivistää: Saunapääkaupunkititteli on pysyvä tunnustus, joka perustuu yleisten saunojemme määrään ja korkeaan laatuun. Sekä näiden faktojen että valmiin kansainvälisen kiinnostuksen varaan on hienoa voida rakentaa Tampereen imagoa ja tunnettuutta ympäri maailmaa.

Visit Tampere jakoi marraskuussa ensimmäisen matkailunedistämispalkintonsa, Visit Tampere Awardin. Tunnustus myönnetään vuosittain taholle, joka on vaikuttanut positiivisesti Tampereen tunnettuuden lisäämiseen. Se annettiin yhteisesti Rajaportin saunalle ja Tullin saunalle. Tullin Ville Virkki keksi Saunapääkaupunki -nimityksen ja Rajaportin Veikko Niskavaara ehdotti jo muutama vuosi sitten Tampereen markkinointia erityisenä

saunakaupunkina sekä edisti valtakunnallisen tunnustuksen saamista nimitykselle.

Rajaportilla juhlitaan suomalaista saunaa

Suomalaisen saunan päivää vietetään lauantaina 8.6., ja juhla Rajaportilla alkaa klo 13.00. Saunomaan pääse heti ja löylytellä voi klo 22.00 asti. Nälän vie kahvion tuotteet ja pihakeittiön pannujen ruokaherkut. Teltsauna on lämpimänä, ja oman vihdan voi tehdä vihdansitojan opastuksella. Hoitolan palvelut ovat yleisön saatavilla.

Juhlapäivän ohjelma käynnistyy klo 14.00 saunarauhan julistuksella. Esiintymislavalle, "lauteille", nousee moni pispalalainen artisti ja ohjelmaa ovat

värittämässä Tampereen Sävelen ja Tampere Guitar Festivalin ulkomaiset vierailijat. Illansuussa kuullaan upea kattaus nykykansanmusiikkia. Juhlapuheen pitää Juha Hurme

ja Saunapääkaupunki-Tampereen tervehdyksen tuo matkailujohtaja Jari Ahjoharju.

Tapahtuma on ilmainen.

Ohjelma pähkinäkuoressa

13.00 Sauna avautuu
14.00 Pihajuhlan avaa näyttelijä Pirkko Uitto
14.15 Saunarauhan julistus, Ari Johansson
14.30 Yllätysesintyjä Tampere Guitar Festivalista
15.00 Selkä & Issias
15.45 Lauluyhtye Sine Nomine (Kolumbia) Tampereen Sävelestä
16.15 Tervehdys Visit Tampereelta, matkailujohtaja Jari Ahjoharju
16.30 Tampo & Outi Jäppinen
17.15 Puhe, Juha Hurme
17.45 Kielo Kärkkäinen & Band: Tribute to Nancy Wilson
18.20 Naiskuoro Tellus

19.00 Petra Poutanen-Hurme, Tervetuloa juhlimaan saunapääkaupunkia.
19.30 Folk Extreme esittää: Piia Kleemola, Silja Palomäki, Suistamon Sähkö, Pekko Käppi & K:H:H:L
Ohjelmamuutokset mahdollisia.

HAMMASLABORATORIO

MARKKU JÄRVINEN
erikoishammasteknikko

PIRKANKATU 3, 33230 TAMPERE. PUHELIN (03) 213 0329.

Heinätori
-ravintola, restaurant-
Pyynikintori 5, Tampere
puh. (03) 212 1205
www.heinatori.com

"Valmistan uutta ja uudistan vanhaa"

Oaatturi
Anne Aikäs
040 5104197
Tiiliruukinkatu 16 lh 1, Tampere

Arvotaiteen myynti, osto, vaihto, kehystys, ilmainen arviointi
Av. ma-pe 10-17, la 10-14
p.0400 731 262
www.artpispala.fi

ART PISPALA
KEHYKSIÄ

Pispalan valtatie 13, Tampere

RAVINTOLA HEINÄTORI

HYVÄN RUUAN JA VIIHTYISYYDEN KOHTAAMISPAIKKA
Pyynikintorin kupeessa Heinätorilla Ravintola Heinätori vietti
11. syntymäpäiväänsä huhtikuun neljäntenä päivänä.

Miten kymmeniä vuosia
Linsinöörinä työskennel-
leestä, Ilomantsista Tampereel-
le kotiutunut Lauri Väänästä
vaimoineen tuli ravintoloitsijoi-
ta? Kotona kokkausta intohimoi-
sesti harrastaneen Laurin mie-
lensopukoissa oli jo pidemmän
aikaan hautunut ajatus ravinto-
lan perustamisesta. – Huomasin
usein pohdiskelevani, että miten
itse tekisin toisista ravintoloista
poiketen ja millaista ruokaa itse
tarjoilisin, jos minulla olisi ravin-
tola, Väänänen kertoo. - Myö-
hemmin asioiden loksahdellessa
kohdilleen, ajatus toteutti itse it-
sensä, hän jatkaa.

Vaakahuone herää eloon

Pyynikintorin reunamalle ikään
kuin unohdettu kaunotar herät-
ti pariskunnan mielenkiinnon.
Ikkunat oli peitetty levyillä, toi-
sessa päässä oli linja-autokuljet-
tajien taukotila ja toisessa päässä
kokoontui AA-kerho. Väänäset
aloittivat neuvottelut kaupun-
gin kanssa, joka johti avoimeen
tarjouskilpailuun. Kahdeksasta
tarjouksesta Väänästen tarjous
hyväksyttiin ja siitä alkoi varsi-
nainen työ. Pieni rakennus ei riit-
täisi sekä keittiölle, että asiakas-
tiloille. Vaakahuoneen viereen
suunniteltiin uudisrakennus,
kaupungin vaatimuksesta mo-
dernilla ulkoasulla. Silloinen 50
vuodeksi tehty vuokrasopimus
raukesi kolme vuotta sitten, kun
rakennuksista tehtiin kaupat.
Valkoiset pöytäliinat, kynttilät,
pienet kukka-asetelmat pöydis-
sä. Tunnelma on rennonjuhlava,
mutta kodikas. Ravintolan isän-

täväki käy itse tervehtimässä asi-
akkaita paikalla ollessaan. Ja se
maukas ruoka!

2500 kg käsin kuorittua perunaa joka vuosi

Hyvät ja maistuvat raaka-aineet
ovat Heinätorin toiminnan läh-
tökohta. Perusvarma peruna
on hyvän ruuan perusta. Pan-
nulla tirisevä kuha on uinut lä-
hivesissä, perunat ja juurekset
haetaan Tammelantorilta Jaa-
kolan Jannen kojulta ja muut
raaka-aineet päivittäisen tar-
peen mukaan kauppahallista.

Ruokalista on pysynyt ra-
vintolan koko historian ajan
samana. Kolmen ruokala-
jin menu vaihtuu kausittain.
- Metsäsienikeitto, Vorschmack,
savulohi, paistettu maksa, mui-
kut ja läskisoosi luettelee Lauri,
kun kysyn hänen suosikkejaan.
Ja perään vielä toteamus, että
kaikkihan ovat aivan mahtavia
ruokia, mitä meillä tarjotaan.
Maukkaan aterian kylkeen voi
nauttia Irja-rouvan valitsemia
viinejä.

Teksti ja kuvat: Katja Wallenius

LÄHDE LIIKKEELLE VIRKEÄT IKÄMIEHET-RYHMÄN KANSSA

Mikä on lopputuloksena, kun Nääsville ry ja Pirkanmaan Martat ry lyö-
vät viisaat päänsä yhteen? No Virkeät Ikämiehet-kurssi totta kai.

Virkeät Ikämiehet -kurssilla
miehet pääsevät kokkaa-
maan ja liikkumaan äijäporu-
kassa - unohtamatta tietenkään
kokemusten vaihtoa muiden
samanhenkisessä porukassa.
Maksuttomalla kurssilla etsitään
yhdessä keinoja oman ruokava-
lion monipuolistamiseen ja mie-
lekkääseen liikkumiseen. Virkeät
Ikämiehet -kurssi kokoontuu Pis-
pan palvelukeskuksella ja Kaari-
lan koulun keittiöllä huhti-kesä-
kuun aikana yhteensä 13 kertaa
ravitsemusterapeutti Heli Virta-
sen ja fysioterapeutti Irina Kuk-
kamäen luotsaamana.

Yksipuolinen ravitsemus ja riittä-
mätön liikunta ovat keskeisiä toi-

mintakykyä heikentäviä tekijöitä
ikääntyneillä. Lisäksi useimmat
liikunta- ja ruuanlaittoryhmät
täyttyvät naisista, mutta miehiä
on vaikeampi saada houkuteltua
mukaan. Virkeät Ikämiehet han-
ke on Nääsville ry:n ja Pirkan-
maan Martat ry:n koordinoima
hanke, joka pyrkii vastaamaan
näihin haasteisiin tarjoamalla
vain miehille suunnattuja ravit-
semus- ja liikuntakursseja sekä
digipajatoimintaa. Virkeät Ikä-
miehet toimii osana valtakun-
nallista STEA:n (Sosiaali- ja ter-
veysjärjestöjen avustuskasutus-
rahoittamaa valtakunnallista
Elämänote-ohjelmaa. Elämän-
ote-ohjelman tavoitteena on tu-

kea ikäihmisten osallisuutta ja
kotona asumista.

Virkeä Ikämiehet kokoontuu
joka tiistai Pisan palvelukes-
kuksessa klo 14-16 kesäkuun 6.
päivään asti. Tämän lisäksi ko-
koonnumme kolmena peräkkäi-
senä torstaina Kaarilan koulun
opetuskeittiöllä klo 16-19 alkaen
torstaista 9.5.

Lämpimästi tervetuloa seuraa-
maan, kuinka Virkeät Ikämiehet
laittavat padat porisemaan ja pol-
vet nousemaan!

Teksti:Heli Virtanen

Projektivastaava, ravitsemustera-
apeutti, Nääsville ry

MUSAA MÄELTÄ

Rakkaus on rikki

Selkä & Issiaksen Rakkaus on rikki-musiikkivideo kertoo autokorjaamolla lentelevästä Amorista rakkauden nuolineen. Videon on tehnyt pääosin nuoret aikuiset, jotka ovat osallistuneet Elokuvaullakon kuntouttavaan työtoimintaan ja aiemmin toiminnassa mukana olleita vapaaehtoisia.

Nuorillamme on usein vähäinen kokemus taidetoiminnasta tai siihen suhtaudutaan negatiivisesti. Rakkaus on rikki-tuotanto oli metodiltaan poikkeuksellinen, sillä se oli tarjottu tilaustyö ja aihe videolle oli valmiina. – Tässä menetelmässä yleensä edetään siten, että ryhmä etsii lopputuloksen sitä kautta, että ensiksi pyritään löytämään luottamus. Sitoutumis-vaiheessa valitaan aihe yhdessä ryhmän jäsenten kesken, jota sitten lähdetään työstämään, kertoo vastuutaiteilija Jari Forsman Pirkanmaan Elokuvakouluksen Elokuvaullakolta

Onnistumisen tunne on valtava!

Musiikkivideon tekeminen ei ole helppo prosessi, saati ensimmäistä

maistä produktiotaan tekeväälle nuorelle. Pitää käsikirjoittaa pilkkojen musiikki ensin palasiksi, kuvata ja editoida. Kaikki nämä uudet asiat tapahtuvat uusien ihmisten kanssa, oudossa paikassa. Kuvaustapahtuma oli kaksijakoinen. Videota kuvattiin live-esityksessä ja autokorjaamolla nauhoituksen pohjalta. Konserttilanteessa ei voinut ottaa uusia otoksia, jolloin tekijäryhmän oli opittava hyväksymään teknisiä ongelmia ja toimimaan jännittävässä tilanteessa luottaen omiin vaistoihinsa.

-On tärkeää käydä tilanne nuorten kanssa läpi perusteellisesti, keskustella ja rohkaista uuteen yritykseen, luottamaan itseensä, Forsman selvittää. – Kuvaus saatiin kumminkin tehtyä ripeällä tahdilla, neljässä tunnissa, mustamakkarataukoineen kaikkineen. Editointiprosessin jälkeen musiikkivideota voi katsella hyvillä mielin. Koko ryhmällä onnistumisen tunne on valtava! Jari iloitsee ja tunnustaa itsekin olleensa rättiväsynyt ja kaikkien

sa antanut kuvausten jälkeen. Matka jatkuu kohti uusia videoita.

Käy katsomassa Selkä & Issias -Rakkaus on rikki (Official video) – YouTube

Kun asuu yhdessä hullun kanssa, tulee lopulta hulluksi itsekkin

Hauli Brosilta, Tampereen Pispalasta kotoisin olevalta, vuonna 1996 perustetulta yhtyeeltä ilmestyy uusi sinkku 15.4.2019. Levyllä kajahtavat kappaleet 'Hullu' ja 'Herää jo'. Edellinen lyhytsoitto 'Täytä mut' on muodostunut pieneksi hitiksi ja on ollut paikallisradioiden soittolistoilla kärkisijoilla useamman kuukauden.

- Kun asuu yhdessä hullun kanssa, tulee lopulta hulluksi itsekkin. Hyvässäkin parisuhteessa saattaa joskus tuntua tältä. Kertosäkeistöön on helppo samaistua ja se jää korvamadoksi ensi kuulemalta. Hullu -biisi tarjoilee astetta

tiukempaa ja säröisempää Hauli Brosia, jossa kitarat jyräävät manserockiin sopivalla tavalla ja jatkaa linjalla, jossa edelleen soittaa miehet eikä vehkeet.

Herää jo -kappale on tunnistettavampaa Hauli-materiaalia, jossa kaunis melodia ja jousisovitukset siivittävät koskettavan tekstin.

Tule kuulolle!

Musiikkiyhdistyksen akustiset illat pyörivät taas ravintola Pulterissa. Ensimmäisinä ääneen ovat päässeet Hannibal ja Hot Heroes, Pauli Hanhiniemi, Riku Kettunen, Gilbert Kuppusami ja Selkä Pulkkinen Hanihiniemen biisien kimpussa. Tulossa on muun muassa Darlin bee ja Sisko.

Ovatko sunnuntai-illat tylsiä?

Kujakollin jamit porskuttavat edelleen erittäin suosittuna joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina.

Teksti: Katja Wallenius ja Selkä Pulkkinen

Kuvat: Musiikkivideolta

RAKENNUSKULTTUURIKESKUS

PIIRU

Tulossa...

18.5. Pispalan karnevaalit,
Erkin päivän kahvit
Ikkunankunnostuskurssi

26.5. Saippuakurssi

6.6. Energianeuvonta: Älytalo

Näyttely:
Tukkitiet ja -tunnelit;
Uiton aika Pispalassa

Pysyvä näyttely:
Säilyttävä korjausrakentaminen,
oppimisympäristö

Aukioloajat 1.5. alkaen

ti-ke 9-14
to 12-18
la 10-14

www.piiru.fi
facebook.com/piiru.fi
p. 050 461 0106

Kesän leirit ja kurssit

Jooga Cocktail
4.-5.5.2019

Keppihevosleiri
15.-19.7.2019

Kesän Sporttileirit
7-12 -vuotiaalle
ma-pe 3.-7.6.2019
ma-pe 10.-14.6.2019
su-ke 28.-31.7.2019

Vilman ja Sasun
korisleiri aikuisille
14.-16.6.2019

Sasu Salin -korisleiri
16.-20.6.2019

Kesän Sporttileirit
13-16 -vuotiaalle
ma-pe 10.-14.6.2019
ma-to 8.-11.7.2019
su-ke 28.-31.7.2019

Vilma Kesäsen
tyttökorisleiri
24.-28.6.2019

Evelina Lorekin
Foodin-luisteluleiri
22.-26.7.2019

International
Sport Camp
8-12y.
8.-11.7.2019

Kesän
Perhesportti
22.-26.7.2019

Elämäniloa
22.-26.7.2019

FLOW
PARK
VARALA

Tervetuloa seikkailemaan!

Katso aukioloajat varala.fi

Ravintola Säteen
ja Kahvilan Annan
herkut lähellä
sinua!

Tutustu ja ilmoittaudu:
varala.fi

Koulutus - Urheilu - Yritykset - Vapaa-aika

Varalan Urheiluopisto, Varalankatu 36, 33240 Tampere, p. 03 2631 211, info@varala.fi, varala.fi, @varalaofficial, #varala

Oranssi

ekokampaamo.

Palomäentie 30 Pyynikki, Tampere 050 593 1721
www.ekokampaamo-oranssi.com/ajanvaraus

TUE PISPALAN YHDISTYSTEN TOIMINTAA MAKSAMALLA JÄSENMAKSU:

Pispalan Asukasyhdistys ry	10 €	tili: FI77 8000 1700 8937 96
Pispalan Kirjastoyhdistys ry	5 €	tili: FI06 8000 1270 9340 38
Pispalan Kulttuuriyhdistys ry, Hirvitalo	20 €	
	tai vähävaraiset 10 €	tili: FI94 4726 5020 0414 18
Kurpitsaliike ry	10 €	
	tai vähävaraiset 5 €	tili: FI31 8000 1870 5926 32
Pispalan Musiikkiyhdistys ry	5 €	tili: FI65 5732 0920 0203 14
Pispalan Saunayhdistys ry	15 €	tili: FI18 8000 1470 8950 54
Pispalan Teatteriyhdistys ry	10 €	tili: FI65 1146 3500 6627 93
Vuorenväki ry	3 €	tili: FI78 5730 0820 4967 23

Pispalan Pihakirpparit su 19.5. klo 11 - 16

Tahmelan Vesa Kiittää

Tahmelan ja Pispalan asukkaita,
yhdistyksiä ja yrityksiä tuesta,
jota saimme historiikin "MONEN
LAJIN TAITAJIA" julkaisuun.

**Onnea
Tahmelan Vesa 100 v!**

Minä tykkään Pispalan talojen väreistä. Patrik 10 v.

Minusta on kiva juosta Pispalanportaita ja mennä syömään munkkia näkötornille.

Tykkään käydä lenkillä Pispalassa. Pispala on vanhan ja mukava paikka, missä on kiva asua. Pispala on mahtava paikka.

Tykkään Pispalasta, koska siellä on kivat näkymät.

Tykkään kävellä Pispalanportaita alas. Rianna

Tykkään katsella Pispalanharjulla järvimaisemia.

Tykkään kun Pispalassa on paljon metsiä ja hyviä lenkkipaikkoja. Lara

Pispalassa on kauniita näköalapaikkoja tosi paljon. Santtu 11 v.

Pispalassa ruoho on vihreää ja hiekka kuivaa. Eemil 11 v.

Pispalassa on hienoja taloja. Pispalan maisemat ovat kauniita, pienet kujat ja kadut ovat söpöjä. Pihla 11 v.

**Tykkään katsella maisemia
Pyykkipuistossa. Theresa 10 v.**

Pispalassa on hienot maisemat. Pispalanportaita on kiva kiivetä. Veera 11 v ja Mila 10 v.

Pispalasta tulee mieleen näköalat. Fanni 11 v.

On kiva kun koulu on korkealla, joten näköala on kaunis.
On kiva kun koulun pihasta näkee järvelle. Ruut

Pispalan koulun 4.B:n ajatuksia Pispalasta.